

KIAO LA SƐIA

Yá pò kú láe bee guu

Láe bee kí Salomoo kpalablea yá boolekè ní gbé pò aa kpalablè àà gbea. Goo pò Davidi zikù táotao, a fɔ lé kpala yáo gɔgɔ bo, ɔ àà né gbɛɔn pla wɛle wà e wà àà gɛe ble (1.1-2.12), ɔ àà né Salomoo zɔ̀le báawa. Àà kíake guu à gbãakpà Lua kpé dɔawa ní azia beo. Ama àà yá pò kè vâi mé de à a dúniablea mĩde ní luanaaikesaioe ní zɔblea táaɔne (2.13-11.43). Ɔ Lua tò kpalapi kèaa pla. Isaili bui pò aa ku gugbāntoo oio gĩ misiilei kí Salomoo nées, ɔ aa nízia kía kpà (12.1-14.20). Bee tò Isailio kpalapi kèaa læe pla e wè òaa pla taawa, Isailio kpala ní Yudaɔ kpalao. Aa kálea kɔ saee, āma aalio na gbā wà na ziao (14.21-22.53).

Lápi lé dadawɛ à kù kiao aao de náaideɔ ũ Luaee. An náai bee ì to bùsu kua à na, āma kúlea táaɔne ní luayāmasaio ì mipeɛnɔ kaalewaɛ. Lua ānabio zì má dasi, aaiɔ Lua yādilenɔ dɔngu. Anabi Elia mé ní mide ũ (17-19, 21).

Adonia azia dilea kía ũ

¹ Kí Davidi zikù táotao. Baa tó wà zwāa kuaàla, íana ì gi à à deɛ.

² Ɔ àà ìwaɔ òè: Wá dii kí, to wà wéndia weelene, aàò zikene, io n gwa, io wúle n sae, ké íana su n de bo yái.

³ Ɔ wà gè kpálekè wéndia kefenai Isaili bùsuu píi, ɔ wà bò Suneũ nɔe Abisagawa, wa sè sùò kíe.

4 Wéndiapiá nɔanaε. Iɔ kí gwa àɔ zíkεè, āma kí i aà dɔ nɔε ũo.

5 Agita né Adonia* azia dīle a ka, à mè áme á kpalable tia. Ǿ à sǔgoɔ sè ní sǔdeɔ ní gǔε gbēɔn blakwi pǔ aao bàale aao dɔaaεɔ.

6 Zaa a ku, aà mae i aà lele à me bóyāi ríle ke màaio. Aàpi sǔ gǔ kefenaε. Abisaloũ mé yǔ mǐ a kpàwà.

7 Ǿ à lekpaai ní Zeluia né Yoabuo ní sa'ona Abi-ataao, ɔ aa zεaàno.

8 Kási sa'ona Zadoki ní Yoiada né Benaiao ní ānabi Natāo ní Simεio ní Davidi gbēnao ní aà dɔai nεgǔnao aai zεaàno.

9 Adonia sa'ò ní sǎo ní zuo ní zune mεkpaao Gbèmlē pǔ kú Logeli nibɔna saewa. A a dāuna kíanεo sǐsi píi ní Yuda pǔ de kía ĩwa ũo píi.

10 I ānabi Natā sǐsio ge Benaia ge Davidi dɔai nεgǔnao ge azia dāuna Salomɔɔ.

11 Ǿ Natā gè Salomɔɔ da Baseba† là à mè: Ni ma Agita né Adonia kpalablè wá dii kí Davidi dǔa saio lé?

12 To mà ledama, lá rýɔ ke, n̄ nzia misi ní n né Salomɔɔ pǔo.

13 Fεle gé kí Davidi kǐi, ní oè, ké à legbène yāa sǔ à mè n né Salomɔɔ mé a kpalable a gbεu a gēε ũ sǔ be? Akεa Adonia mé kpalablèi?

14 Gɔɔ pǔ ríle yápi oè ɔ má mó sǔ, mí yá'idia.

15 Ǿ Baseba gè kí lè aà kpea, asa kí zikũε. Sunεũ nɔε Abisaga kuaàno we.

16 Baseba kùle mipèlèè, ɔ kí aà là à mè: Bó rí yeii?

* 1:5 2Sam 3.4 † 1:11 2Sam 12.24

17 A wèwà à mè: Baa, míme n legbè mapi n zòblenae ní Dii n Lua tóo n mè ma né Salomoo mé a kpalable, io de kía ũ n gèe ũo lò?

18 Gwa ma dii kí, Adonia mé kpalablè tia, mé ní a yá dso.

19 A sa'ò ní zuo ní zune mekpaaó ní são dasidasi, à n néo sísi píi ní sa'ona Abiataao ní zígsoo d̄aana Yoabuo, ò i n zòblena Salomoo sísió.

20 Ma dii kí, míme Isailio s̄anzi mípii, wà e ma gbé pò a ḡo kía ũ n gb̄eu.

21 Ma dii kí, tó n ta n dezió guu, mapi ní ma né Salomoo, wao wá gwa tàaedee ũe.

22 Ké àle yã'o ní kíó màa, ò ànabi Natã kà.

23 Wa ò kíe wà mè, ànabi Natã ké. Ǿ Natãpi mò kùle kíe, à wùle a gb̄eeu

24 à mè: Ma dii kí, míme n mè Adonia kpalable, io de kía ũ n gèe ũa?

25 Asa à gè sa'ò gbã ní zuo ní zune mekpaaó ní são dasidasi. A n néo sísi píi ní n zígsoo d̄aanao ní sa'ona Abiataao. Aale poble, aale imiaànó tia, aale me: Lua kí Adonia d̄o ní aafiao!

26 Ama i mapi n zòblena sísió ge sa'ona Zadoki ge Yoiada né Benaia ge n zòblena Salomoo.

27 Ma dii kí, asi míme n yápi kè, ò n gi gbé pò a zòle kpalau n gèe ũ oi wápio n zòblenaon̄ea?

Salomoo kpaa kpalau

28 Ǿ kí Davidi mè: A Baseba sísim̄ee. Ké Baseba mò gè, à mò zè kí ae.

29 Ǿ kí legbèè à mè: Dii ku! A ma bo taasi píi guu.

30 Lé pò má gbène ní Dii Isailio Lua tóo, ma mè n né Salomoo mé a kpalable ma gb̄eu, io de kía ũ ma gèe ũ, má ke gbã káukãu.

31 Ǿ Baseba kùle mipèle tɔɔle kúe à mè: Ma dii kí Davidi, Lua n dɔ́ n̄ aafiao gɔɔpii!

32 Ǿ kí Davidi mè: A sa'ona Zadoki sísimεε n̄ ānabi Natāo n̄ Yoiada né Benaiao. Ké aa kà kí k̄i,

33 a òné: A ma ĩwaɔ naaa à gé ma né Salomɔɔ dii ma sɔ̄baona kpe, í geaàno Giɔ́.

34 Wekii sa'ona Zadoki n̄ ānabi Natāo aa n̄sikauwà, aai aà dile Isailio kía ũ, í kuupe à wiile à mε: Lua kí Salomɔɔ dɔ́ n̄ aafiao!

35 Bee kpe í suaàno, i zɔ́le kpalau, io de kía ũ ma gbεu. Aàpi má dile Isailio n̄ Yudaɔ dɔ̄aana ũ.

36 Ǿ Yoiada né Benaia ò kúe: A ke màa! Dii n Lua n lési, ma dii kí!

37 Lá Dii kunnɔ ma dii kí, aàò kú n̄ Salomɔɔo màa sɔ́, i aà kíake káfi de n pɔ́a.

38 Ǿ sa'ona Zadoki n̄ ānabi Natāo n̄ Yoiada né Benaiao n̄ dɔ̄aio gè Salomɔɔ ði kí Davidi sɔ̄baona kpe, aa geaàno Giɔ́.

39 Ǿ sa'ona Zadoki n̄isi tùu sè Dii zwàakpeu, à n̄sipi kà Salomɔɔwa. Ké wà kuupè, ɔ́ gbépii wiilè aa mè: Lua kí Salomɔɔ dɔ́ n̄ aafiao!

40 Ǿ gbépii b̀ò teaàzi, aale su, aale kulεpe, aale pɔ̄nake maamaa, ɔ́ tɔɔle lùà kɔ́fi pɔ́ aale kepi yáí.

41 Ké Adonia n̄ gbé pɔ́ à n̄ sisio pɔ̄blè aa làa, aale fεε, aa kɔ́fi m̀à. Ké Yoabu kuu'ɔ̄pi mà, ɔ́ à mè: Bó zɔ̄a mé dɔ́ wéle guu màai?

42 Iyápi o a làao, ɔ́ sa'ona Abiataa né Yonatāa kàò g̀ò. Ǿ Adonia mè: M̀ò n̄ ḡε. Beεeden n̄ ũ, baona n̄ m̀ò.

43 Ǿ Yonatāa ò Adoniaε: Aawo! Wá dii kí Davidi mé Salomɔɔ kpà kpalau.

44 A sa'ona Zadoki ní ãnabi Natão ní Yoiada né Benaiao ní a dɔaiɔ gbàe aa geaàno, ɔ̃ aa gè aà dī kí sɔ̃baona kpɛ.

45 Ǿ sa'ona Zadoki ní ãnabi Natão nísikàwà, aa aà kpà kía ũ Giɔ. Bɔa we aa sù ní pɔnakɛao, ɔ̃ wéle lɔo. Kɔ̃fi pɔ́ á màn we.

46 Salomɔɔ zɔ̃leá kpalau kò.

47 Ǿ wá dii kí Davidi ìwao mò fɔkpàwà sɔ̃, aa mè Lua Salomɔɔ tɔbɔ de aà pɔ́a! Lua aà kíake gba gbãa de aà pɔ́a! Ǿ Davidi misìile Diiɛ a liiwa,

48 à mè: Wà gbãakpa Dii Isailiɔ Luazi! Asa a tò ma wesi ma gɛ̃ɛ kpaa ma kpalaulɛ gbã.

49 Ké vía gbé́ pɔ́ Adonia ní sisio kù, ɔ̃ aa tilè, baade a taa kè.

50 Ké Adonia lé víake Salomɔɔɛ, à fèle gè nà Dii gbagbakìizi, à a kóba kù.

51 Ǿ wa ò Salomɔɔɛ wà mè: Gwa, Adonia lé víakɛnɛɛ, à gè nà Dii gbagbakìizi a a kóba kúa, àle me n̄ legbè n zòblenɛ gbã, ké ñyɔ a deo.

52 Ǿ Salomɔɔ mè: Tó a azía kúa dɔ̃ gbé́ beɛɛde ũ, baa aà mikæ a léle zílɛo. Tó wà sù váie èwà sɔ̃, à gàɛ.

53 Ǿ kí Salomɔɔ gbé́ɔ zì aa Adonia gò Dii gbagbakìiwa. Ké Adoniapi mò kùlɛè, ɔ̃ Salomɔɔ òè: Ta n be.

2

Davidi ledileá Salomɔɔɛ

1 Ké Davidi gagɔɔ káikù, à ledile a né Salomɔɔɛ à mè:

2 Mále gé gékii. Sɔ̃dile, níɔ de gbé́ kàsaá ũ!

3 Niliɔ Dii ní Lua yádilɛnɛɔ kúa, níɔ táa'o lá a yeiwa, níɔ aà ɔtondɔkii gwa, níɔ aà yádileá kúa ní

aà ikoyāo ní aà yā'onεο, lá a ku Mɔizi ikoyā láuwa, yá pó níε ke píi iɔ bɔ maa, n tá píi iɔ na.

⁴ Maa Dii a yá pó a òmεε papa à mè, tó ma néo nízia kúa dō, mé aale táa'o lá á yeiwa síana, mé an sō kuwa, ma buio aao kpaa Isailio kpalau gɔɔpiie.

⁵ N yá pó Zeluia né Yoabu kèmεε dō, lá à Isaili zīgɔɔ dɔaana gbēon plaɔ dède, Nεε né Abinεε* ní Yετεε né Amasao.† A gbépio dède, an au fà à asana ní aà kyaleɔwa. I ke sō zì guu no.

⁶ Yá keè n òno léu. Nsu to aà mikā dadau, i gbasata bedau niε guuo.

⁷ Gbēkeke Galada gbé Baazilai neγɔεone. N ní dile gbé pó áo poble sānuɔ guu, asa aame aa zèmano gɔɔ pó máε bàale n v̄i Abisaloūε.‡

⁸ Bēyāmεε bui Gela né Simēi, Bauliū gbé kunnɔ lo. A ma ka pāsipāsì gɔɔ pó máε gé Maanaiū.§ Ké à mò dàmale Yuudēi, ma legbèè ma mè ní Diio má aà deo.*

⁹ N beeo nísu n̄ aà to we swágagasaio. N òno, lá n̄yɔ ke n̄ tɔsiwà aà ta bedau, ní dō.

¹⁰ ɔ Davidi gà. Yelusaleū fáani pó wà aà v̄i u ɔ w̄i mε Davidi w̄éle.†

¹¹ A de Isailio kía ũ wè blaε, Heblō wè sopla,‡ Yelusaleū wè baakwi ní àaɔo.

¹² Salomɔɔ mé gō kía ũ a mae gbεu, a ku kpalau gíūgiū.

Adonia gaa

* 2:5 2Sam 3.27 † 2:5 2Sam 20.10 ‡ 2:7 2Sam 17.27-29 § 2:8
2Sam 16.5-13 * 2:8 2Sam 19.16-23 † 2:10 Z̄in 2.29 ‡ 2:11
2Sam 5.4-5

13 Agita né Adonia gè Salom^o da Baseba lè, ɔ Baseba aà là à m̀è: Aafia n m̀o? A wèwà à m̀è: Aafia!

14 Adonia èa m̀è: Má yāví mà onε. Baseba m̀è: O!

15 ɔ Adonia m̀è: N d̄ó ké kpala de ma pó ũ yāε. Isailio wé d̄omazi nípii mà ḡó kía ũ, ɔ yá lile, ma d̄auna mé kpalablè, asa Dii mé aà kpau.

16 Tiasa yá m̀endo mále gbεama, nsu gí keimεεo. Baseba m̀è: O!

17 ɔ à m̀è: Gbeamεε kí Salom^owa aà Sunεũ n̄ε Abisaga§ kpa n̄ ũ, asa a ginεo.

18 Baseba òè: T̄ò, má ōnε.

19 Ké Baseba gè kí Salom^o lei Adonia yápi musu, ɔ kipi f̄εle gè d̄aaale à kuleè, ɔ à èa mò z̄òle a ḡinaa. ɔ wà mò Basebae ní kilao, ɔ à z̄òle kí ɔplaii.

20 Basebapi m̀è: Yá ȳonae má ví mà gbεama, nsu gí keimεεo. ɔ kí m̀è: Gbea Naa, má gio.

21 ɔ Baseba m̀è: To wà Sunεũ n̄ε Abisaga kpa n v̄i Adoniawa n̄ ũ.

22 ɔ kí Salom^o a da là à m̀è: B̄óyái níle Sunεũ n̄ε Abisaga gbea Adoniaei? Kpala níle gbeaè we m̀è, asa ma v̄iε. Nle kpala gbeaè ní sa'ona Abiataao ní Zeluia né Yoabuoε.

23 ɔ kí Salom^opi legbè à m̀è: Má s̄í ní Diio, tó Adonia i ga yá pó a gbèapi yáio, Lua yāpāsikεmεε b̄èb̄εε.

24 Lá Dii ma kpa kpalau, à ma dile ma mae Davidi ḡε ũ, à ma bui zèd̄o lá à a legbèwa, má s̄í ní Diipio Adonia gà gbāε.

25 ɔ kí Salom^opi Yoiada né Benaia z̄ì, à gè ɔt̄ò Adoniawa, ɔ à gà.

Salomɔɔ Abiataa yaa ní Yoabu gaao

26 Kí ò sa'ona Abiataaε: Εa ta n bualoũ Anato. A kù ò gaε, āma má n de gbāo, asa míme n Dii Lua kpagolo sè n dɔaa ma mae Davidiε,* mé n zeaàno aà wεtāa píi guu.†

27 Māa Salomɔɔ Abiataa ya bò Dii gbagbaziu, ké yá pó Dii ò Eli bεdeɔ musu‡ Silo e pa yái.

28 Ké Yoabu a feena mà, ɔ à bàalè gè Dii zwàakpe ua, à nà Dii gbagbakizi à a kóba kù. Yoabupi zè ní Adoniao yāaε, āma i ze ní Abisaloũoo.

29 Ké wa ò kí Salomɔɔε, Yoabu bàalè gè Dii zwàakpe ua, a ku sa'okliipi saε, ɔ Salomɔɔ ò Yoiada né Benaiaε aà gε ɔtɔwà we.

30 Ké Benaia gè Dii zwàakpe ua, a òè: Kí mè, mo ò bɔ! ɔ Yoabu mè: Aawo! Lakli má gau. ɔ Benaia gbéɔ zì kíwa à mè: Lá Yoabu yázāšian ke.

31 ɔ kí òè: Keè lá a òwa. N aà de, ní aà ví, ké aà gbēdeεa pā yá su wi mapi ní ma de bεdeɔ musuo yái.

32 Dii a to aà gbēdeεa yá wí aà musuε, asa à ɔtò yāesaide gbēɔn pla pó an maa dealaɔwaε. A Nεε né Abinεε, Isaili zīgɔɔ dɔaana ní Yεtεε né Amasa, Yuda zīgɔɔ dɔaanao dè ma mae lé saiε.

33 An dea yá aɔ wi Yoabu ní a buio musu gɔɔpiie, kási Dii aɔ Davidi ní a buio ní a uao ní a kpalao gba aafia gɔɔpiie.

34 ɔ Yoiada né Benaia gè ɔtò Yoabuwa, ɔ wà aà ví a bε gbáau.

35 ɔ kí Yoiada né Benaia dilε zīgɔɔ dɔaana ũ aà gbεu, sa'ona Zadoki sɔ Abiataa gbεu.

* 2:26 2Sam 15.24 † 2:26 1Sam 22.20-23 ‡ 2:27 1Sam 2.27-36

Simèi gaa

³⁶ Kí gbéǎ zì aa Simèi sìsi, ǎ a òè: Bekpa Yelusaleũ la, níó ku a guu. Nsu bɔ wéleu la ò gé gueio.

³⁷ Nyǎ dǎ sáasá ké gɔɔ pɔ n bua Sedǎwa, n gan we. Kási n nzia dèe.

³⁸ ǎ Simèi ò kíe: Yámaae, ma dii kí. Mapi n zòblena má ke lá ní òwae. ǎ à gè Yelusaleũ màa gia gɔɔpla.

³⁹ Wè àaǎ gbèa Simèi zò gbèon plaɔ bàalè aa tà Maaka né Akisi, Gata kía kíi, ǎ wa ò Simèie: N zɔɔ ku Gata.

⁴⁰ ǎ Simèi fèle káoyè a zàa'inae, à gè Akisi kíi Gata a zɔpɔ weelei. Ké à ní é, ǎ à ní séle Gata à sùnnɔ.

⁴¹ ǎ wa ò Salomɔɔe, Simèi bò Yelusaleũ, à gè Gata à èa sù.

⁴² ǎ kí gbéǎ zì aa Simèi sìsie, ǎ a òè: Má tò ní legbè n mè ní sǎ ní Diio, ǎ ma lezàma ma mè, zǎ pɔ n bɔ la n ge guei, òyǎ dǎ ké n gan we. ǎ ní òmee, yámaae, ní mà.

⁴³ Bóyái n bɔ lé pɔ ní gbè n mè ní sǎ ní Diio n yá pɔ má dǎleno kpei?

⁴⁴ ǎ kí èa òè ɔ: Vái pɔ ní kè ma mae Davidie òngu pii. Dii mé a to vǎipi wi n musu sa,

⁴⁵ kási a báadamague, i Davidi kpala zǎnapèle gíũgiũ, aɔ láaa vío.

⁴⁶ Kí yǎ'ò Yoiada né Benaiae, ǎ à gè ɔtǎ Simèiwa. Màa Salomɔɔ kpala zǎnapèle.

3

Salomɔɔ ǎnɔ gbèaa
(2Lad 1.1-13)

1 Salomoo ledoukè ní Egipio kí Falaḡoo, à aà nenoe sè no ũ, à sùò Davidi wéleu e àò gé a kpé ní Dii kpéo ní Yelusaleũ bíio midei.

2 Goo bee wi kpedo Diie gíao, ò wíò sa'o gulesí pò wa bòowa.

3 Salomoo ye Diizi, a a mae Davidi yādilenoo kūa, kási sō ì sa'o gulesípíowae, ò ìò tulaletikatea we.

4 Ǿ à gè Gabaḡo sa'oi, asa gulesí bee mé deŕla. A sa pò wí a pò káteu à tékú ò we ní sa'oboo mèn òaa soo.

5 Ǿ Dii bò mòwà nana guu we gwāasina à mè: Pò pò ní yei gbēaa.

6 Ǿ Salomoo mè: N gbēkekè n zòblena ma mae Davidie maamaae, ké a deŕe gbēmaa náaide nòsepuade ũ yái. N gbēke zḡo kèè, ní tò mapi aà né lé kible aà gēe ũ e ní a gbāo.

7 Tia kéwa Dii ma Lua, n mapi n zòblena kpà kía ũ ma mae Davidi gbeu. Ewaasonan ma ũ, má dōaanake dḡo.

8 Mapi n zòblena, má kú ní n gbé pò ní sèò, gbé dasi pò wa fḡ ní nao wà ní lé dḡoo.

9 To mapi n zòblena màò laai vī, to màli yágḡgḡ n gbéḡne mà maa dḡkḡe ní vāio. Tó màa no, kpelewa má ke mà yágḡgḡ n gbé dasipionei?

10 Yá pò Salomoo gbèapi kà Diigu,

11 ò a òè: Lá yá pò ní gbèaan we, ni wēni gbāa gbēao ge àizee ge n ibeoo gaa, sema yágḡgḡa a zéwa dḡa ò ní gbèa,

12 má ke lá ní gbèawa, má n gba ḡno ní laaio. Gbé pò kú n āae ge gbé pò aò ku n gbēae ḡno a kanwao.

13 Má pò pò ni gbēao kpama lo, má n gba àizee ní gawio píi, kíae a kanwao e n ge n gaò.

14 Tó ríle taa'ò lá má yeiwa, mé rí ma yā'onεο rí ma yādileαο kūa, lá n mae Davidi kūa yāawa, má n wēni dνε rí mαgalao.

15 Ǿ Salomαα vù, asa nana àε ο. Ǿ à tà Yelusaleŭ à gè zè Dii bàa kua rí Isailio kpagolo αε, à sa pó wí a pó kátεu à tékū rí sáaukpasao ò we, ò à blesakè a ìwaανε.

Salomαα yágōgōa káaluανε

16 Ziewa káalua gbēαn plaα mò Salomαα kíi, aa sì àà αε.

17 An gbēdo mè: Gáafaakεμεε Baa. Mapi rí nνεε beeo wá kú kpé doŭε. Ǿ ma ne'í, wámεwawa pla kpépiu.

18 A gαα àaōde zí ò nνεpi ne'í sō. Wámεwawa pla kpépi guu, gbēε kúwanα weo.

19 Ké nνεpi wùle a neგōepiwa gwāasina, à gà.

20 Ǿ à fēle gwāasín weedo, à ma neგōε sè ma saε gαα pó mapi n zòblena mále i'ò, a wùle a kùε, ò à né pó gāpi sè, a wùleμεε ma kùε.

21 Ké ma vu kαα mà yó kpá ma néwa, ò má è gè. Ké má gwágwa, mi e ma ne'ia ũo.

22 Ǿ nνεpi gbēdo mè: Eγεε! Ma né mé bēε, n né mé gà. Ǿ nνε sēia mè: Eγεε! N né mé gà, ma né mé bēε. Ǿ aale lekpaake kí αε.

23 Ǿ kí mè: Gbēε bee mè a né mé bēε, n né mé gà, mé gbé kee mè, εγεε, n né mé gà, a né mé bēε.

24 Ǿ à èa mè: A mαμεε rí fēndao. Ǿ wà mòòε.

25 Kí mè: A né pó bēε zōε pla, í a kpεdo kpa gbēdowa, í a kpεdo kpa gbēdowa.

26 Ǿ nɔɛ pɔ a né mé bʼéɛ, népi kèè wɛnaũ, a ò kíe: Baa, né pɔ bʼéɛpi kpawà, n̄su n̄ aà deo. Ǿ aà gbɛdo mè: Aɔ de ma pɔ ũo, aɔ de n pɔ ũ s̄so, wà aà z̄ɔɛ pla.

27 Ǿ kí yáǵǵǵɔ à mè: Wà né pɔ bʼéɛpi kpa nɔɛ s̄ɛiawa. Asu à aà deo, aà dan we.

28 Ké Isailio yákpale pɔ kí kèpi mà, aa aà yāda gb̄ia, asa aa è Lua aà gbà ðno aà yáǵǵǵɔné a zéwa.

4

Salomɔɔ iwao

1 Kí Salomɔɔ mé Isaili bui píi kía ũ.

2 Aà bùsu d̄aanaɔ tón ke: Zadoki né Azalia mé sa'ona ũ.

3 Sisa néo Eliolefu ní Ahiao mé aà lak̄enaɔ ũ. Ailudi né Yosafa mé aà kp̄awakena ũ.

4 Yoiada né Benaia mé aà z̄iḡɔɔ d̄aana ũ. Zadoki ní Abiataao mé sa'onaɔ ũ.

5 Natā né Azalia mé aà bùsu d̄aanaɔ gb̄ɛz̄ɔɔ ũ. Sa'ona Zabudu, Natā né mé aà kwàasi ũ.

6 Ahisaa mé aà be ziia ũ. Abeda né Adonilaũ mé z̄ɔz̄i gb̄ɛz̄ɔɔ ũ.

7 Kí Salomɔɔ Isaili bùsu gb̄ɛz̄ɔɔɔ d̄ileɔdile gb̄ɛɔn kuɛpla. Wɛ ní wɛo an baade i k̄ipi ní a uadeɔ gwa ní bl̄eo mɔ dodo.

8 An tón ke: Hulu né mé Eflaiũ buiò bùsu s̄is̄ide v̄i.

9 Dek̄ɛɛ né mé Makaza ní Saalebiũo ní Besemesio ní Elonio ní Bekanao v̄i.

10 Hɛɛɛ né mé Alubo v̄i. Soko ní Efɛɛ bùsu búuoá aà p̄ɛ lo.

11 Abinadabu né mé Doo gus̄is̄ide v̄i. Salomɔɔ nenɔɛ Tafa mé aà no ũ.

12 Ailudi né Baana mé Taanaki ní Mēgidoo ní Betesā b̀usu p̀ó kú Zaletā sae ní Yezere z̀íleo ví pii sea za Betesā e Abeli Mēola e Ỳokemaũ kpele.

13 Gebee né mé Lamotu Galada ví. Manase né Yaii mé z̀ɔwíá p̀ó kú Galada b̀usuũ ví ní Aagobu b̀usu p̀ó kú Basanao ní a mēewíá b̀íide ̀ mèn b̀aaõ. Wà ní b̀ole gb́aa kè ní m̀ogot̄oe.

14 Ido né Ainadabu mé Maanaiũ ví.

15 Aimaaza mé Nefatali b̀usu ví. Ɔme Salomoo nenoe Basema sè no ũ.

16 Usai né Baana mé Asee buio b̀usu ví ní Alotio.

17 Palua né Yosafa mé Isakaa buio b̀usu ví.

18 Ela né Simēi mé Bēyāme buio b̀usu ví.

19 Uli né Gebee mé Galada b̀usu ví. Amoleo kí Siõ ní Basana kí Oguo mé kú we yāa. Gebee pi mé b̀usupi d̀baana ũ ado.

20 Yudaõ ní Isailio dasi lán ísiale ũfāawae. Aaio p̀oble, aaio imi, aaio p̀onake.

5

Salomoo namablea ní aà ãno

1 Sea za Uflatai e Filitē b̀usu ní Egipi b̀usu léo,* Salomoo mé b̀usupio kía ũ píie. B̀usupio gb́eo io faluboe e aà wēni léue.

2 Salomoo ua goo do blen ke: Pēeti koko òaa do ní basoo, p̀owenti koko òaa àaõ.

3 Zu p̀ó wa gwà be à mèkpa mèn kwi, kpàsa zu bao, sã baso ní banao ní tueo ní buao ní ko maao lo.

4 Asa ãme b̀usu p̀ó kú Uflata be'aeo píi kía ũ za Tifasa e Gaza, mé yākele ku gueio.

5 Salomoo goo Yudaõ ní Isaili p̀ó kú za Dã e Beesebao kálea ní b̀usu d̀d̀bae, baade ní a vēelio ní a kaadēnlis.

* 5:1 Daa 15.18

⁶ Salomɔɔ s̄́ pɔ aai gó gálee k̄́e ɔ́aasɔsɔo lee síiɔe (4.000), a pɔ pɔ wí dikpeo s̄́ ɔ́aasɔsɔo lee kuepla (12.000).

⁷ Bùsu gb̄́z̄́ɔ pɔ à ní díleɔdilepiɔ s̄́, an baade ɔ́ mɔè ní bleo mɔ pɔ wa díleeɔwa, kí Salomɔɔ ní gb̄́e pɔ aai mɔ pɔbleiaànɔ pɔ ũ. Pɔe lí k̄́s̄́ámáó.

⁸ Aaib mɔ s̄́p̄́ion̄e ní éseo ní tàaaɔ ɔ́ gu pɔ aa kuu, lá wa díle ní baadeɔwa.

⁹ Lua Salomɔɔ gbà ɔ́nɔ ní wez̄́e maamaa à kè zài. Wa f̄́ aà d̄́sa lé d̄́sɔ, lá wa f̄́ ísiale ũf̄́aa lé d̄́sɔwa.

¹⁰ Salomɔɔ ɔ́nɔ de gukp̄́edeɔ ní Egipiɔ pɔa pii.

¹¹ Aà ɔ́nɔ de gb̄́eɔpii. A de Ezala bui Etanila† ní Maoli néɔ Emani ní Kalolio ní Daadao. A tɔbò bùsu pɔ liaaaàziɔ guu pii.

¹² A yáasikè ɔ́aasɔsɔo lee àaɔe (3.000),‡ mé le pɔ a dàɔ kà ɔ́aa sɔo ní sɔoo (1.005).

¹³ A líb ní lác yá b̄́ɔlekè, sea za seɔe lí pɔ kú Libā bùsuu e à gè pè lá pɔ í b̄́ɔle bíiwaɔwa. A nòbɔɔ yādáné ɔ́ ní b̄́aɔ ní p̄́taa'onkuawaɔ ní kp̄́ɔɔ.

¹⁴ Kíá pɔ kú d̄́unia guuɔ aà ɔ́nɔ bao mà nípii. Bùsu ní bùsuo pii aa ní gb̄́eɔ z̄́i, aa gè aà ɔ́nɔ mà.

Salomɔɔ Dii kp̄́e s̄́uk̄́e

(2Lad 2.1-17)

¹⁵ Ké Tii kí Hilaũ mà wà Salomɔɔ kpà kía ũ a mae gb̄́eu, à a íwaeɔ z̄́i wà, asa Davidi gb̄́enaɔe yāa.

¹⁶ ɔ́ Salomɔɔ gb̄́eɔ z̄́i Hilaũpiwa à mè:

¹⁷ N d̄́s̄́ ké ma mae Davidi i e kp̄́eɔ Dii a Luaeɔ, ké bui pɔ liaaaàziɔ lé z̄́ik̄́aaànɔ yái, e Dii gè ní k̄́eɔ gb̄́adibɔ ũ.

† 5:11 Sou 89 ‡ 5:12 Yaa 1.1, 10.1, 25.1

18 Tia kéwa s̄ Dii ma Lua tò ma ílampakii è. Ibele kú gueio, músi kuo.

19 A yáí tò má ye kpedo Dii ma Luaε, lá Dii ò ma mae Davidiεwa à mè, aà né pò á kpá kpalau aà ḡεε ũ mé a kpedεε. §

20 Yádile gbéεne aa Libã sede lío z̄z̄mεε. Ma zikenao zipi ke ní n zikenao s̄anuε, mí n zikenapio fiabone lá ní òwa píi. N d̄ó ké wá gb̄εε ví à liz̄ó d̄ó lá á Sid̄odeowa.

21 Ké Hilaũ Salomoo yápi mà, aà pò kèna maamaa à mè: Wà gb̄aakpa Diizi gb̄a, asa à Davidi gbà né òno, àle doaa a gbé dasipione.

22 O Hilaũ gbéó z̄i Salomoowa à mè: Ma lékpāsā pò ní k̄mεε mà. Má ke lá ní yeiwa sede lío ní p̄lió yá musu.

23 Ma zikenao lípio se za Libã s̄is̄io musu, aa pilaò ísiale, mí yeye mà gbéó zione ísiala. Gu pò ní òmεε, we má tó wà káεune, ní taò. Mpi s̄ó, yá pò má ye ò kemεε mé blekpa ma uadeowa ũ.

24 Maa Hilaũ ío sede lío ní p̄lió kpa Salomoowa lá a yeiwa.

25 Salomoo s̄ó ío p̄wena kpawà w̄ε ní w̄εo koko òasoo lεε òaa do (200.000) ní n̄isio koko òasoo lεε bao (20.000).

26 Dii Salomoo gbà òno lá à a legbèèwa. Hilaũ ní Salomoo na ní k̄o, o aa ledoukè.

27 Kí Salomoo gbéó s̄εε Isaili buio guu píi, à ní dá zipiu gb̄εon òasoo lεε baakwi (30.000).

28 Ío ní z̄i Libã mo ní mo gb̄εon òasoo lεε kwi (10.000). Gb̄épio í ke Libã mo do, o aal su aa ke be mo plapla. Adonilaũ mé zoz̄ipi gb̄εz̄o ũ.

29 Salomoww gbè'ānaow vī gusisideu gbēon òaasowow lēe basiiō (80.000), a sēsenaow sō gbēon òaasowow lēe bàawkwī (70.000).

30 Gbēpiow bàasi, Salomoww gbēō dīledile gbēon òaasowow lēe àaw nī òaa àawō (3.600), aaw wéte zipizi.

31 Kí yādīle, ō wà gbè gbēne maaw pàapaa, wa à wa sèle sùò kpépi ēdaalebow ū.

32 Maa Salomoww zikenaow nī Hilaū zikenaow nī Gebalideow lizōzō aa kèke, aa gbe kèke kpépi dōbow ū.

6

Salomoww Dii kpé dōa (2Lad 3.1-14)

1 Isailiow boaw Egipi wē òaa pla nī basiiō (480) gbea, Salomoww kpalablea wē síiōde, a mō plaade pō wī mē Zivi guu, ō à nà Dii kpé boawa.

2 Kpé pō a bō Diiēpi gbāa gāsīsuu bàawē, a yàasa bao, a lesī baakwi.

3 Kpépi bilandaa vī, a yàasa sáaw gāsīsuu bao, a gbāa kwī.

4 A a fēntiow bōbow, a léow de yaasannow, a guu oi tuuū.

5 A kpéneow bōbo a liā kpépi nī a luakukiozi gbātēe nī gbātēeow nī a kpeow.

6 A didikōa àaw, kpéne pō kú zīleow yàasa gāsīsuu sōsow, pō pō kú guow soolosoow, pō pō kú musow soplapla. Dii kpé gbe pō kú musow yàasa kēsā zīlepōi, ké wà e kpeapi zaw didiwā kpépi gifōsai yái.

7 Ké wàle kpépi bo, wa bō nī gbe pō wa à za a paakioe. Wi masana ge gá ge zikebowe kōfi ma kpépi bokio.

⁸ Kpéne pò kú zílɛ píi lé ɛɛa m̀ndoe gɛmidɔkii oi. Dɛdɛkii gè kpéne pò kú guoɔ ní kpéne pò di a musuɔ kii.

⁹ Ké à kpépi b̀ò a làa, a d̀ò ní zaɔ ní sɛdɛ lipɛpɛɛɛ.

¹⁰ A kpénepiɔ d̀ò kpépi gbàa léuɛ. Apii lesi g̀àsísuu s̀sɔɔɛ, mé wa p̀èk̀wa ní sɛdɛ lío Lua kpépiwaɛ.

¹¹ Ǿ Dii yā'ò Salomɔɔpie à mè:

¹² Kpé pò níɛ boɛ bee yá musu, tó níɛ ma ɔtondɔkii gwa, mé ní ma ikoyã k̀ua, mé n ma yádilɛnɛ k̀è, níɛ zikɛwà, má lé pò má gb̀è n mae Davidie kɛnɛ.

¹³ Máɔ kú ní ma gb̀é Isailio, má ní tó weo.

¹⁴ Ké Salomɔɔ kpépi d̀ò à a m̀idɛ,

¹⁵ à sɛdɛ lipɛpɛɛɛ kpà a g̀iwa a guu kpékpe za zílɛ e a balazaɔwa, ɔ à pé lipɛpɛɛɛ kpàɛ a zílɛ píi.

¹⁶ A kpea k̀è kpépi guu luakukii ũ, a gbàa g̀àsísuu bao, ɔ à sɛdɛ lipɛpɛɛɛ kpà a g̀iwa kpékpe za zílɛ e a zaɔwa.

¹⁷ Kpépi kpɛɛɛ pò g̀ò gbàa g̀àsísuu blaɛ.

¹⁸ Sɛdɛ lí pò wa kpà kpépi guu, wà g̀ɔinakèwà lán tùu ní lávu piaaɔwa. Apii sɛdɛ líɛ, a gbɛɛ i g̀ɔ guei wa èo.

¹⁹ A kpépi kpea k̀èkɛ Dii bàa kua ní Isailio kpagolo dilɛkii ũ.

²⁰ Kpeapi gbàa g̀àsísuu baoɛ, a yàasa ɔ bao, a lesi bao. A vua t̀ɛt̀ɛɛ kpà kpeapi g̀iwa píi. A tulaletikateakii pò wa k̀è ní sɛdɛ lío kpà ní vuao ɔ.

²¹ A vua t̀ɛt̀ɛɛ kpà kpɛɛɛ g̀iwa ɔ, ɔ à m̀ɔdaona pò wa pí ní vuaoɔ p̀á p̀á kpea g̀i pò à vua kpàwàpiwa kpɛɛɛ oi.

²² A vua kpà kpépi guu kpékpe ní tulaletikateakii pò kú kpeapi suuna saeo.

23 A kùli à malaika gàsìade ǔ mèn pla, a dìle kpea. Malaikapi ɔ lesí gàsísuu kwie.

24 An gàsia gbàa gàsísuu sósɔɔe. Za gàsia do léwa la e ado léwa le a gbàa gàsísuu kwie.

25 Malaika mèn plapi ɔ b̀k̀ɔwaɛ, aa doue zálala.

26 An pla mípii lesí gàsísuu kwikwie.

27 Ǿ à ní kále kpépi kpeau. An gàsia ɔ poopooa, ado gàsia gè pè gíwa le, ado pó pè gíwa la, ɔ an gàsia pó g̀ɔ̀ p̀k̀ɔwa kpeapi guoguo.

28 A malaikapi ɔ kpà ní vuaɔe ɔ.

29 A g̀ɔ̀inakè kpépi g̀ɔ̀wa kpea ní kpeleɔ píi lán malaika gàsìade ɔ ní daminaliɔ ní lávu piaaɔwa.

30 A vua kpàle kpépi z̀léwa ɔ, kpea ní kpeleɔ píi.

31 A kpeapi lé gbaɔ ní a lipelɔ kè ní kulioɛ.

32 A g̀ɔ̀inakè kùli gbà mèn plapiɔwa lán malaika gàsìade ɔ ní daminaliɔ ní lávu piaaɔwa, ɔ a kpà ní vuaɔ, g̀ɔ̀inapiɔ b̀è wásawasa.

33 M̀a a kpele lipelɔ kè ní kulio ɔ.

34 Ǿ à a gba kè mèn pla ní p̀liɔ. Gbapi ɔ kpaau a guo plapla.

35 Ǿ à g̀ɔ̀inakè gbapiɔwa lán malaika gàsìade ɔ ní daminaliɔ ní lávu piaaɔwa, ɔ a kpà ní vuaɔ, g̀ɔ̀inapiɔ b̀è wásawasa.

36 A kaa da liai. Kaapi gbe pó wa à ɔ ví didiakɔa d̀ɔ̀ àaɔ, ɔ sɛde lí pó wa z̀ɔ̀ kále a musu.

37 Wà Dii kpépi ɛ kpàle Salomɔ ɔ kpalablea wè síiɔde mɔ pó wí me Zivi guue,

38 ɔ wà a m̀de a wè kuɛdode mɔ swaaɔde pó wí me Bulu guu lá à kpépi z̀í dílewa. A boa ní a k̀k̀eao kà wè sɔpla.

7

Salomoo uakpaa

¹ Salomoo uakpaa zi kè pii wè kue'aaõe.

² A Libã líkpe kpé bò, a gbàa gàsísuu basoo, a yàasa blakwi, a lesí baakwi. A sede lío pèlèpèlè d̀ò siiõ, õ à sede lí pò wa àò dàdaa

³ mèn blasoo, d̀òò ní d̀òòò mèn gẽogẽo, õ à sede lío kpàkpa sede lí pò wa dàdapiola.

⁴ A a fenentio b̀òb̀ò d̀òò àaõ didiakõa b̀òaab̀òaa ní kõo.

⁵ Kpépi léo lesí ní a yàasao pii sáasaae. A léo àaõ'aaõ kpele ní kpelao b̀òaab̀òaa ní kõo.

⁶ A lí pèlèpèlè kpépi kpele, kpelepi gbàa gàsísuu blakwi, a yàasa baakwi. A gõu b̀ò lipèlèpiõ ae, õ à lío pèlèpèlè à bilandaa kè gõupi kpele.

⁷ A g̀ina b̀ò gõupiu. Wekii ì yágõgõu, õ wí me Yákpalekægõu. A sede lipèpèeõ kpà a g̀iwa za źile e a balawa.

⁸ Aà kpé pò ì iu ku ae. A b̀òkõwa ní gõupioe. Màa kpé pò a d̀ò Falaõ nenõe pò a sè nò ùe de lo.

⁹ Kpépiõ boa, gbè maao õ wa dàalèò e à gè pèò a saawa. Wà gbepiõ pàapaae, õ wà gbàsa z̀d̀ez̀õe ní siio kpe plapla pii. Màae ua ní bàasio pii.

¹⁰ Wà kpépiõ ã kpàle ní gbè gbène maao, a keeõ gbàa gàsísuu kwi, a keeõ swaaõ.

¹¹ Ǿ wà gbàsa b̀òò ní gbè maa pò wa pàapaa wa àò ní sede lío.

¹² A kaa da lia ua z̀õpizi, a gbè pò wa àò ví didiakõa d̀òò àaõ, õ sede lí pò wa àò kálea a musu, lán Dii kpé ní a kpeleõ ua kaawa.

*Dii kpé pɔɔ**(2Lad 2.12-13, 3.15-17, 4.1-5.1)*

¹³ Kí Salomɔɔ gbéɔ zì Hulaũ sísii Tii, ɔ wà sùàànɔ.

¹⁴ Hulaũpi daá Nefatali buie, mé gyaae. Aà maeá Tii gbéé, mé mɔgotɛ ɔzikenaε. Hulaũpi ɔnɔ ní wezɛo ní dɔao ví mɔgotɛ zì pii guu. Ké à m̀ kí Salomɔɔ kíi, ɔ à zì pɔ kípí dàε kè pii.

¹⁵ A m̀pɛɛ pí m̀n pla ní mɔgotɛo. Apii lesí gàsísuu bao plasaie, a zɔɔ kuɛpla.

¹⁶ A fùà pí ní mɔgotɛo m̀n pla, a kùɛ m̀pɛɛpiɔ musu. Fùapiɔ lesí gàsísuu sósɔε.

¹⁷ A m̀daonɔ pí, ɔ a fì fùapiɔwa yàbaa ũ, aa loolooa m̀n sopla.

¹⁸ A gɔ́inakè a lia fùapiɔzi lán gbɛafu bɛɔwa d̀ɔ pla, m̀daonapiɔ zìɛ ní musuo. Fùapiɔ doũ píie.

¹⁹ A fùapiɔ pí ní gɔ́io lán k̀ɔwɛɛvuwa, lán Dii kpé kpɛɛɛ pɔwa. K̀ɔwɛɛ gɔ́inapi lesí gàsísuu síiɔε.

²⁰ A gɔ́inakè lán gbɛafu bɛwa m̀pɛɛ fùapiɔ k̀úɔkíi musu m̀n ɔaa dodo liaa m̀daonapiɔi d̀ɔɔɔɔ.

²¹ ɔ à m̀piɔ p̀ɛɛpɛɛ Dii kpé kpɛɛɛ ɔplaaí ní zɛɛio. A tɔkpà ɔplaa p̀ɛ Yakɛ,* ɔzɛɛ pɔ sɔ Bɔazu.†

²² M̀pɛɛpi fùà b̀ɔ lán k̀ɔwɛɛvuwaε. M̀a à m̀pɛɛpiɔ pí pii.

²³ A m̀kàsa íkakií ũ b̀ooloo. A léla e a léle gàsísuu kwiε, a lesí sɔɔ, a zɔɔ sɔ baakwi.

²⁴ A gɔ́inakè íkakiípiwa lán tùuɔwa, a lia a léi zìɛ d̀ɔ pla, gàsísuu dodo tùu m̀n kwikwi. A íkakiípi pí s̀anu ní tùu gɔ́inapiɔε.

* **7:21** Bee m̀è Ì ní zɛɔɔ. † **7:21** Bee m̀è gbàa kuwà.

25 Ikakīipi di zuswana mèn kuεplaowa. Zù mèn àaõ mi do gugbāntoo oi, mèn àaõ be'ae oi, mèn àaõ γεomidokīi oi, mèn àaõ lo gukpe oi. Ikakīipi di ní musuε, mé an pòoo dodo guo.

26 Ikakīipi gèele otā doε. A swá de lán ta swáwa, lán tóongbeleziwa. Galuba zõ le òaa do í õ tapi ì sí.

27 A tadiboo pí ní mōgotēo mèn kwi, apii gbàa gàsīsuu síõsīiõε, a yàasa síõsīiõ, a lesí àaõ'aaõ.

28 Ké wà tadiboo pí, wà a gbapele zānguoo tàta ní m̀pεpεεεε.

29 Ǿ wà gōinakè m̀pεpεεpīowa lán nòomusu ní zuswanao ní malaika gāsīadeowa píie. Wà gōinakè nòomusupio ní zuswanapio musu ní a zīle lán lāvutāawa.

30 Tadiboo mōgotē wuluu ní goo ví mèn síõsīiõ. Aa gbá ví síõsīiõ lo. Gbápio musu õ wí ta diu. Wà tapio kàsa wà gōinakèwà lán lāvutāawa gbàtēε ní gbàtēεo.

31 Tadiboo pó bòoloo ví, à b̀ musu gàsīsuu do mé à gèu zīle otā do. Wà gōinakè a pó pó b̀ musuwa lo. Tadiboo m̀pεpεεε gola ví, aa de b̀oloo.

32 Wuluupio ku m̀pεpεεpīo zīε. A goo pépea tadiboo gbáwa. Wuluupio lesí gàsīsuu do ní kīnioε.

33 Wà wuluupio pí lán s̀go ṕwaε. Wà a goo ní a gukūboo ní a àliyõõ ní a ooo kàsa píie.

34 Tadiboo kúki ví mèn síõsīiõ a golaowa.

35 Tadiboo musu de b̀oloo, a lesí otā doε. A gbapeleε ní a m̀pεpεεε nana tadiboo musu.

36 A gōinakè a gbapelepīo ní a m̀pεpεεpīowa lán malaika gāsīadeo ní nòomusoo ní daminaliowa, gu

pó à zε'èu píi. Ǿ à gōinakè a liai lán lāvutāawa lɔ.

³⁷ Maa à tadibɔpiɔ pĩ. A kása pɔ doũ guue, an zɔɔ ní ní bɔao doũe wásawasa.

³⁸ Ǿ à dāa pí ní mɔgotēo mèn kwi. Apii ì í sí galuba le síiṣiiṣe. Tapiɔ yàasa sɔ gāsīsuu síiṣiiṣe. Ké à tapiɔ dīdi tadibɔ mèn kwipiɔwa,

³⁹ Ǿ a kàle Dii kpé kpele, mèn sɔo ɔplaii, mèn sɔo ɔzei. A íkakiipi dīle ɔzei oi lɔ Dii kpé gola pɔ kú gukpe ní geomidɔkīio zānguo sae.

⁴⁰ Hulaūpi oo túfukabɔɔ ní péluɔ ní ta au'elebɔɔ pĩ lɔ. Maa à Dii kpé zĩ pɔ kí Salomɔɔ dàe kè, à a lekpaai píi.

⁴¹ Zĩ pɔ a kèpiɔn ke: Mòpeleɔ pla, fùa pɔ b̀ lán lowa a ku mòpelepiɔ musuɔ pla, mɔdaona pɔ à zāblèò fùapiɔwaɔ pla,

⁴² gōina pɔ a d̀d̀ mɔdaonapiɔwa lán gbefu bewaɔ àaa pla. A kè d̀ò plaplae à zāblèò fùapiɔwa.

⁴³ Tadibɔɔ kwi ní a tao kwi.

⁴⁴ Íkaki do ní zuswana pɔ kú a zíeɔ kuepla.

⁴⁵ Túfukabɔɔ ní péluɔ ní ta au'elebɔɔ. Pɔ pɔ Hulaū pĩ kí Salomɔɔe Dii kpé pɔ ũ píi, a pí ní mɔgoteo, Ǿ wa ỳò.

⁴⁶ Kí m̀ wà kása ní Yuudē dāna gĩ pɔ kú Suko ní Zaletāo zānguoɔe.

⁴⁷ Salomɔɔ i pɔ pɔ wa pĩ ní mɔgotēopiɔ ỳ kiloowa à a gbia d̀ò, ké a dasi kè zai yái.

⁴⁸ Salomɔɔ pɔ pɔ kú Dii kpé guuɔ pĩ lɔ, tu-laletikateakii pɔ wa kè ní vuaò ní vua táabūnu pɔ wĩ Dii p̀e kálèwào,

⁴⁹ ní dau pɔ wa kàle kpele kpea léu ɔplaii ní zεeio s̀s̀ɔɔ. Wa pĩ ní vua tētēeio ní a filiaɔ ní a kpàɔ píi, wà gōinakèwà lán lāvu piaaɔwa.

50 Vua imibɔɔ ní filiadeɔɔ ní tao ní gɔɔnaɔ ní tàasoɔ ní kpea pɔ wí me luakukii gbà lipɛɛ sɔɔ ní kpeɛɛ pɔɔ.

51 Ké kí Salomɔɔ Dii kpé zipi kè a làa píi, ɔ à mò ní vuao ní ánusuo ní pɔ pɔ a mae Davidi díɛ Dii pɔ ũ,‡ ɔ a kà Dii kpé làasiu.

8

Taa ní Dii kpagoloo a kpéu (2Lad 5.2-6.11)

1 Ǿ kí Salomɔɔ Isaili gbɛzɔɔ sɪsi Yelusaleŭ, an bui dɔanaɔ ní ní uabeleɔ píi, aa mɔ Dii bàakuarínɔ kpagolo* sé Davidi wéɛ pɔ wí me Siɔna wa suð.

2 Ǿ Isailiɔ kàaaaàzi nípii mɔ soplade Etaniŭ dikpɛɔzɪ.

3 Ké Isaili gbɛzɔɔ kà píi, ɔ sa'onaoɔ Dii kpagolopi sè

4 ní kpaaukpeo ní Dii pɔ pɔ kú a guuo. Sa'onaoɔ ní Levii buiɔ mé pɔpiɔ sè,

5 ɔ kí Salomɔɔ ní Isaili pɔ kàaaaàziɔ sa'ò ní são ní zuɔ kpagolopi aɛ. Pɔ pɔ aa sa'òopiɔ dasi kè zài, wi fɔ nàoo.

6 Ǿ sa'onaoɔ gè ní Dii bàakuarínɔ kpagoloo a kpéu e kpea pɔ wí me luakukiiu. Aa díɛ a dilékii we malaika gàsɪadeɔ zíɛ.

7 Malaikapiɔ gàsɪaɔ poopooa kpagolopi ní a séliɔla.

8 A sélipiɔ gbàa, wí ní lé e Dii kpépi kpeɛɛ, áma wíli e uao. Lípiɔ ku we e ní a gbão.

9 Pɔe ku kpagolopi guuo, mé i ke gbè pèpɛɛ mèn pla pɔ Mɔizi dau Olebu, gu pɔ Dii mè a bàa aɔ kú ní Isailiɔ an bɔa Egipi gbɛa bàasio.

‡ 7:51 2Sam 8.11 * 8:1 2Sam 6.12-16

- 10 Ké sa'onao bòle Dii kpéu, telu kpépi pà,
 11 aai fõ gè zikéi weo telupi yáí, asa Dii gawi a
 kpépi pàe.†
 12 Ǿ Salomoo mè: Dii mè áo ku telu sia guue.‡
 13 Ǿ a ò Diiε: Ma kpé lesíε bee dònεε. Nyõ ku a guu
 goo pii.
 14 Ǿ à lili aedò bílawa à samaa'oné.
 15 Ǿ à mè: Wà gbáakpa Dii Isailio Luazi! A legbè
 ma mae Davidiε, ñ à kèè. Asa à mè,
 16 za goo pò a a gbé Isailio bòle Egipi, i Isaili wéleε
 dile wà kpeduoεo. Davidi ñ a sè a gbé Isailio doana
 ũ.§
 17 Ké ma mae Davidi ye kpedo Dii Isailio Luaε,
 18 ñ Dii òè, kpedoae ké a tó ào kuwà láasoo pò a kèpi
 maeε,
 19 āma i ke aàpi mé a doεo, aàzia née mé a doε.*
 20 Ǿ Dii kè lá à a legbèèwa. Ma gõ ma mae Davidi
 gëε ũ, ma zóε kpalau Isailio guu, lá Dii Isailio Lua a
 legbèwa, ñ ma kpépi dèè, ké aà tó ào kuwà yáí.
 21 We ma Dii kpagolo dilekíi kèkeu. Dii bàa kua
 ní wá dezió an bóa Egipi gbεa yá kú a guu.

Salomoo wabikεa a gbéne
 (2Lad 6.12-40)

- 22 Salomoo gè zè Dii gbagbakii aε Isaili pò káaaa
 weo wáa píi, ñ à osè musu plapla
 23 à mè: Dii Isailio Lua, gbèε muaanno musu ge
 zíleo. N gbèke guu n bàa kú ní n zòblena pò aai táa'o
 lá ní yeiwa ní nòsemendoó.

† 8:11 Bóa 40.34-35 ‡ 8:12 Soũ 18.11, 97.2 § 8:16 2Sam 7.4-11

* 8:19 2Sam 7.12-13

24 N yá pò n a legbè n zòblena ma mae Davidie kè. N ò ní léo yáaε, gbã sa ò ní kè.

25 Tia kéwa Dii Isailio Lua, n legbè n zòblena ma mae Davidie n mè, tó aà buio nízia kũa dõ mé aale tãa'ò lá ní yeiwa, aao zõlea kpalau Isaili bùsuu gɔɔpiie.

26 Isailio Lua, to yá pò ní ò n zòblena ma mae Davidie ke slana ũ sa.

27 Lua, níyɔ̃ ku zìle la yãma yà? Musu ní a lesikεo a f̃ n sio, belenkε kpé pò má dònεε bee sa.†

28 Dii ma Lua, mapi n zòblena wegwa, ní ma wabikea ní ma sùuugbeaamao sí. Swáεe wii pò mapi n zòblena mále léma ní wabi pò mále kemaozi gbã.

29 To n wé à pεa kpée beewa gwãasina ní fãanεo, gu pò n mè n tó aɔ kuwãε beepi. Wabi pò mapi n zòblena mále ke ní aεo dɔa gupiwa ma.

30 Tó mapi n zòblena ge n gbé Isailio aedò gue beewa mé wa wabikèma, níli wá wabikea si za n kúkii musu, ní sùuukewanɔ.

31 Tó gbé tàaekè a gbédeεε, mé wa òè aà sí ní n tó, tó à mɔ sí ní n tó n gbagbakii aε kpée bee ua,

32 níli sírínɔ kua za musu, ní òlóné. Níli yágɔ̃gɔ̃ n zòblenaɔnε, ní yáda tàaedela, aà yãkea i wi aà musu, ní yãnakpa yãsaidewa, wí e dõ i yãe keo.

33 Tó n gbé Isailio ibεεo zìblémá mé wà tàrínɔ duuna pò aa kènεe yáí, tó aa èa aedòma aa ní sisi, tó aa wabikèma aa sùuugbèama kpée bee ua,

34 kua za musu níli sírínɔ, ní sùuukerínɔ ní duuna yá musu, ní surínɔ bùsu pò ní kpà ní deziowaε beepiu.

† 8:27 Zln 7.48-50

35 Tó luabe gò da wáiwai, lou lé mao, ké aa duunakène yáí, tó aa aedò gue beewa aa wabikèma aa n sisi, mé aa mikè ní duunaone ké n ní wetà yáí,

36 kua za musu níli sírno, ní sùuukeño ní duuna yá musu. Níli ní da zé maawa, ní tó lou ma ní bùsu pò ní kpà n gbéowa an pò ùe beepiu.

37 Tó noana ge gagyā kà bùsue beepiu, ge pówen gbōsi ge pò fukpaa ge kwasutēo ge sēsewekwao ge tó ibeēo koezò ní wéleezi ge tó músi ge gyā gèngu,

38 tó an gbēe yá pò a le dō mé à odo kpée bee kii oi, mé à wabikèma à sùuugbèama,

39 kua za musu níli siaano. Níli sùuukeaano, ní aà yá keke. Níli fiaboè a yákeawa, asa ní aà nòse dō. Mmē ní gbépii nòse dō.

40 Maa aaliò viakene e ní wēni léu bùsu pò ní kpà ní deziwae beeu.

41-42 Tó wà sù wà n tó zōo ní n gāsa gbāao ní n o pò pooao bao mà, tó bòmò pò de n gbé Isaili bui ūo bò bùsu zàzāu à mò n tó yáí, tó à aedò kpée beewa à wabikèma,

43 kua za musu níli siaano, ní yá pò a gbèama keè, ké dúnia bui pii e n tó dō, aai viakene, lá n gbé Isailio ì kenewa, aaiò dō ké n tó kú kpé pò má dōe beewa.

44 Tó n gbéò bòle gè zikai ní ní wèleo gu pò ní ní zūu pii, tó aa aedò wéle pò ní dílee bee ní kpé pò má dōneē beeowa, mé aa wabikèma,

45 kua za musu níli sírno sùuu pò aa gbèama yá musu, ní yānakpamá.

46 Lá gbēe ku à gí duunakeio, tó aa duunakène mé n pò pānzi, n ní ná ní wèleoone ní ozi mé aa tārno ní bùsuu zizōo ū bùsu zàzā ge a kāina guun nò,

47 tó aa nòselìle bùsu pò aale zòbleupi guu, mé aa èa sùuugbèama we aa mè, wa duunakè, wa tàaekè, wa yāvāikè,

48 tó aa èa sùma ní nòsemendoo ní pòeão píi za bùsu pò aale zòbleu ní wèleonepi guu, tó aa aedò bùsu pò ní kpà ní deziowa ní wéle pò ní dīleo ní kpé pò má dñee beeowa, mé aa wabikèma,

49 kua za musu níli sírínò sùuu pò aa gbèama yái, ní yānakpámá.

50 Níli sùuuke ní n gbé pò aa duunakèneo ní tàae pò aa kèò, ní tó gbé pò aale zòblenéo ní wegwa,

51 asa gbépiá n gbé pò n ní bóle Egipiò mua téuone, n àizeeone.

52 To n wé àò pèa mapi n zòblenawa, ní swáse sùuu pò má gbèamai ní sùuu pò n gbé Isailiò gbèamao, ní swáseñzi gòò pò aa lezùnzi píi.

53 Dii Lua, asa dúnia bui píi guu ampiò ò n ní sé n gbéú, lá ní dà n zòblena Moizie a ò gòò pò n wá deziò bèle Egipiwa.

54 Gòò pò Salomòò lé wabike Diiwa màa, a kúlea a kosowae, ò aà ò pòoa musu. Ké à sùuugbèawà màa a làa, ò à fèle zè Dii gbagbakii we,

55 ò à samaa'ò Isaili pò káaaa weone a ò gbáugbāu à mè:

56 Wà gbāakpa Diizi, asa wápiò aà gbé Isailiò, à wá gbáíampakii lá á òwa. Yāmaa pò a dà a zòblena Moizie a òò kè píi, a kee i léle pāo.‡

57 Dii wá Lua aò kúwanoe, lá a kú ní wá deziowa. A wá tó weo, a pākpawázio.

‡ 8:56 Iko 12.10, Yoz 21.45

58 A to wà wá s̄ kpawa, wíw t́á'a'ó ĺá á yeiwa, wíw aà yádileaw ḱua ń yá ṕo a dà wá deziwew, wíw aà ɔtonɔkíi gwa.

59 Sùuu ṕo má gbèa Dii wá Luawa, aɔ dɔaàgu fāanɛ ń gwāasinaoɛ, iw yānakpa mapi a zòblenawa ń a gbé Isailiw ĺa gu lé dɔ,

60 dúnia bui píi i d̄w ḱé Dii á Luaɛ, a pále kuo.

61 Sema à á s̄ kpa Dii wá Luawa míwmiw, iw aà ɔtonɔkíi gwa, iw aà yádileaw ḱua ĺa wá ḱua gbāɛwa.

Dii kpé sak̄ɛa
(2Lad 7.4-10)

62 ɔ ḱi ń Isailiw píi sa'ò Diiwa.

63 Salomɔɔ sáaukpa sa'ò Diiwa ń zuɔ àasɔɔɔ lɛɛ bao ń plao (22.000) ń s̄w àasɔɔɔ lɛɛ àaa soolo (120.000). Maa ḱi ń Isailiw píi aa Dii kpé sak̄ɛ.

64 Zibeez̄i ḱi gbábò ua ṕo kú Dii kpé kpɛɛɛɛ, ɔ à sa ṕo wí a ṕo kátɛu à tékū ò we ń ṕowen gbao ń sáaukpa nísio, asa sa'ókíi ṕo a kè ń mɔgot̄ɛo a ku Dii kpé kpɛɛɛ bílao, i f̄w s̄ píio.

65 Zibeez̄i Salomɔɔ ń Isailiw píi aa dikpɛk̄ɛ Dii ń Luaɛ e gɔɔ sopla, ɔ aa Lákpɛdɔa dikpɛk̄ɛ gɔɔ sopla lɔ. Apíi kè gɔɔ ḡɛo m̀endosai. Wa dasi maamaaɛ, wà b̀ò za Amata b̀ɔlei e à gè p̀è Egipi zé swawa.

66 A gɔɔ swaaɔde z̄í ɔ à ń ḱé, ɔ aa lezàwà, aa tà ń bɛ ń p̀nao. An p̀o k̀ena yāmaa ṕo Dii kè a zòblena Davidi ń a gbé Isailiwɛ píi yá musu.

9

Dii b̀o m̀ɔa Salomɔɔwa
(2Lad 7.11-22)

1 Ké Salomɔɔ Dii kpé dò ní a beo ní zì pò a pɔ dɔwàɔ a làa píi,

2 ɔ Dii ɛa bò mɔwà Gabaɔɔ a gɛn plaade,

3 a òè: Ma wabi pò ní kè ní sùuu pò ní gbèaaò mà. Ma kpé pò ní dɔpi dīlɛ ma pò ũ, ma tó aɔ kuwà láasaie. Ma wé aɔ pɛwàɛ, ma pɔ iɔ dɔwà gɔɔpii.

4 Mpi sɔ, tó ní kúmɛɛ sùsu ní nòsepuaò lá n mae Davidiwa, mé ní ma yādilɛnɛɔ kŭa ní ma yā'onɛɔ, mé nílɛ ma ɔtondɔkīi gwa,

5 má n zɔlɛa kpalau Isailiɔ guu zedɔ, aɔ láaa vīo, lá ma lɛgbè n mae Davidiɛwa ma mɛ, aà buiɔ aɔ zɔlɛa kpalau Isailiɔ guu gɔɔpiiɛ.

6 Tó mpi ge n néo bò ma kpe sɔ, tó á ma ikoyāɔ ní yá pò má dīlɛɔ kŭaɔ, mé a ge lé zɔble dii pāleɔnɛ, ále ní sisi,

7 má Isailipiɔ bɔle bùsu pò má kpámáue, mí gí kpé pò má dīlɛ ma pò ũpizi, aai gɔ láanipɔ ũ, bui píi i yāadaɔnɔ.

8 Baa ní kpépi lesíkɛo, a yá a di gbé pò lé gɛ weɔwae. Aa fionada aa mɛ: Bóyāi Dii kè bùsue beee ní kpée beee màai?*

9 Wi oné: Ké aa pākpa Dii ní Lua pò ní deziɔ bòlɛ Egipizi yáie. Aa zè ní dii pāleɔ, aa ní sisi, aa zɔblèné. A yáí Dii músi bee zīimá píi.

Salomɔɔ yá kīniɔ

(2Lad 8.1-18)

10 Salomɔɔ kpé mèn plapiɔ dò wè baosɛ, Dii kpé ní azia kpéo. A gbɛa

11 à Galile bùsu wélɛ kpà Tii kí Hilaũwa mèn bao, asa Hilaũ sɛdɛ lí ní pēlio ní vuao kpàwà lá a yeiwaɛ.

* 9:8 2Kia 25.9

12 Ké Hilaũ b̀ Tii à gè wéle p̀ Salomɔɔ kpàwɔ gwà, i keèò,

13 ɔ̀ à mè: Ma gbé, wéle kpeletaɔ̀ ní kpàa wei? ɔ̀ wà tɔ̀kpà bùsupiε Kabulu† e ní a gbão.

14 Hilaũ vua kpàsã Salomɔɔε yãa tɔ̀nu síiɔε.

15 Gbé p̀ Salomɔɔ̀ ní dá zɔ̀ziũ yán ke. Gbépiɔ̀ Dii kpé ní Salomɔɔ̀ kpéò zĩ kè. Aa Milo ε kàka ní bùsuo aa Yelusaleũ bíi b̀ò, aa èa AZoo ní Megidoo ní Gezeεo kèkε kàle.

16 Egipi kí Falaɔ̀ mé lèle Gezeεewa yãa, ɔ̀ a sí à tesòwà, à Kanaa p̀ kú a guuɔ̀ dède, ɔ̀ a kpà a nenɔεwa zàkegba ù, gɔɔ̀ p̀ à aà kpàsã Salomɔɔ̀wa.

17 ɔ̀ Salomɔɔ̀ èa Gezeεepi kèkε a kàle ní Betoloni Zíleɔ̀

18 ní Baalatao ní Tamɔɔ̀ p̀ kú a bùsu gbáauo,

19 ní wéle p̀ a kùsũa kàleuɔ̀ ní wéle p̀ a s̀gɔɔ̀ kuuɔ̀ ní wéle p̀ a s̀ɔ̀ kuuɔ̀ ní kpé p̀ a ye d̀ Yelusaleũ ní Libão ní bùsu p̀ àle kiblewàɔ̀ píi.

20 Bui p̀ de Isaili ũoɔ̀: Amɔleɔ̀, Itiɔ̀, Peliziɔ̀, Iviɔ̀ ní Yebusi k̀naɔ̀ píi,

21 gbé p̀ Isailiɔ̀ i f̀ ní dedeɔ̀, an bui p̀ gè ní bùsupiuɔ̀ ɔ̀ Salomɔɔ̀ ní dá zɔ̀ziũ, ɔ̀ aaɔ̀ zĩpi ke màa e ní a gbão.

22 I Isailiɔ̀ da zɔ̀zipiuo. Ampio ɔ̀ à ní díle a zīgɔ̀ ù ní a ìwaɔ̀ ní a kía deeɔ̀ ní a gbéɔ̀ d̀aanaɔ̀ ní a zikasɔ̀godeɔ̀ ní a s̀deɔ̀.

23 Aame zĩ p̀ wàle kepi gbèzɔ̀ ù l̀, aa gbèɔ̀n òaa pla ní basoplakwioε (550).

24 Ké Falaɔ̀ nenɔε b̀ Davidi wéleu à tà a kpé p̀ Salomɔɔ̀ d̀èu, ɔ̀ Salomɔɔ̀ Milo ε kàka.

† 9:13 Bee mè p̀pà.

²⁵ Wē ní wēo Salomoo lo sa'o Diiwa gēn aaō'aaōe. † I sa pō wī a pō káteu à tékū ní sáaukpasao o sa'okīi pō a bō Diiēwa, i tulaletikateā Dii ae we lo. Maa à Dii kpé zīo kè lá a maawa.

²⁶ Kí Salomoo gó'ilenaō kè Eziōgeβεε, Elata saε Edoũ būsuu Isia Tēa léi.

²⁷ Hilaũ a gode pō ísia dōo zī we, ō aa dà ísīaa sānu ní Salomoo gbéō.

²⁸ Aa gè Ofii aa vua náaa we tōnu gēo, aa sùò kí Salomooε.

10

Seba būsū nɔε kīa mɔa Salomoo gwai (2Lad 9.1-12)

¹ Ké Seba būsū nɔε kīa* Salomoo bao mà Dii tobɔa yá musu, ō à mò aà léi à gwa ní yá zī'ũ laawào.

² Ké à kà Yelusaleũ ní a iwao dasidasi ní pō gīnanaō ní vua sà zōo ní gbè beεede pō yiongoō seao, ō à gè Salomoo kīi, à yá pō kú a nòse guu faai bòaànɔ pīi.

³ Salomoo yá pō a làwao bɔɔlekèè pīi. A kee bɔɔle i aà fuo.

⁴ Ké nɔεpi Salomoo ōnɔyā mà pīi, mé à kpé pō a dō è

⁵ ní ble pō i bleo ní aà iwao gweao ní aà be zīkenaō kuaō ní ní pɔkasaō ní aà vēebɔlenaō ní sa pō a ò Dii kpéu, yápi dīwà, ō aà lé gò elea.

⁶ Ō a ò kīe: N yākeao ní n ōnɔ bao pō má mà za ma būsuoó sīanaε.

⁷ Mi yápi sio e ma gε kaò la, ō ma wesīe sa. Wi omεε pīio fá! N ōnɔ ní n àizεεo de lá ma a baomaa.

† 9:25 Bɔa 23.17 * 10:1 Mat 12.42

⁸ Minadeɔn n gbɛ́ɔ ṹ n n ìwa pɔ́ aaɓ kunno ɔɔpii, aaɓ swáɔn n ɔ́noyáɓ!

⁹ Wà Dii n Lua sáaukpa, asa n yá kàaàgue, ɔ́ à n kpa Isailiɔ kpalau. Dii yea Isailiɔzi ɔɔpii yá mé tò à n kpa kía ṹ, ké ñyɔ́ yágɔ́gɔ́né a zéwa yáí.

¹⁰ Ǿ nɔɛpi kí gbà vua tɔnu sííɔ́ n pɔ́ ɔ́nanaɔ dasidasi maamaa n gbè bɛɛedeɔ. Pɔ́ ɔ́nana pɔ́ à kí Salomɔɔ gbàpiɔ zɔɔ, gbɛ́e i mɔɔè à kà màa bo.

¹¹ Hilaũ gó'ilena pɔ́ sù n Ofiio n vuaɔ sù n lí bɛɛedeɔ maamaae n gbè bɛɛedeɔ bo.

¹² Ǿ kí Dii kpé n azía kpéo pɔ́ kèò, à mɔɔnaɔ n kúuɔ kèò lèsinaɔne bo. Wi mɔ́ n lípi buio à kà màa bo, wi wesie màa bo e n a gbão.

¹³ Pɔ́ pɔ́ Seba bùsu nɔe kía yei píi, a gbèa kí Salomɔɔwae, ɔ́ à aà gbà, gba pɔ́ a dàè sɔ́usɔ́u bási. Ǿ à èa tà a bùsuu n a ìwaɔ.

Salomɔɔ àizɛɔ
(2Lad 1.13-17, 9.13-28)

¹⁴ Vua pɔ́ Salomɔɔ ì e wē n wēo ì ka tɔnu bao n àaɔo,

¹⁵ falu pɔ́ tagenaɔ n laatanaɔ n Laalubu kía n bùsu gbɛ́zɔɔ ì bɔè bási.

¹⁶ A sèngbao zɔɔ kè n vua pɔ́ wa gbègbèo mèn òaa do, an baade gbía kà kiloo àaɔ'aaɔ n kɔnio.

¹⁷ A sèngbao nénaɔ kèò bo, an baade gbía ye kai kiloo plapla. A sèngbaopiɔ kàle kpé pɔ́ wí me Libá Líkpɛue.

¹⁸ Kí kiblekila zɔɔ kè n wesa swaao, ɔ́ à vua tēetēe kùlɛwà.

¹⁹ Kílapi dedekii ví, a gbápepekii soolo. A kpenakii musu de mɔɔɔ golasai. A gàsídikiɔ ví, nòomusu pɔ́ wa kèò zeze gàsídikiipiɔ sae.

20 Nòomusu keapio zεze gbápepekíipiowa plapla oplaai n̄ zεio, apii kè kuεpla. Wi kilapi taa ke búsueu yāao.

21 Kí Salomoo imibooá vuae pii. Kpé pò wí me Libā Líkpe pòo piiá vua tēetēεε. Anusu pòε ku weo, asa wíli ánuusu dile pòε ũ Salomoo gooo.

22 Kí ísia gó'ilenao Ìb daa ísiaa n̄ Hilaũ góo. Wè àaõ n̄ wè àaõ ò aaiõ su n̄ vuaio n̄ ánuusuo n̄ wesa swaao n̄ gbaũ n̄ bā bui maao.

23 Kí Salomoo àizeε n̄ aà ònoo zõo de dúnia kíao póla pii.

24 Gbépii lé zεweεε à wesi Salomooε, aai swáε aà ònoyā pò Lua dàε aà sōuzi.

25 Wè n̄ wèo wíò mòε, baade n̄ a gbao: Anusu pòo, vua pòo, ulao, gōkebooo, pò gínanao, sōo n̄ a baonaoo.

26 Salomoo zikasōgoo n̄ sōo kàaa, aà sōgopio òaa soplac (1.400), aà sōo sō òaasooo leε kuεpla (12.000). Wí aà sōpio gwa aà sōgo wéleo guue n̄ aà be Yelusaleũo.

27 Kí tò ánuusu di Yelusaleũ lán gbewa, mé sede lí pò wà kpedòò dasi lán bèle líwa sēu.

28 Salomoo sōpio bò Egipi† n̄ Silisi būsuoε. Kí laatanao mé ì gé lúluí we.

29 Aai sōgoo lúlu Egipi ánuusu kiloo soplaplaε, sōo sō kiloo plapla taa, ò ì ea sōpio yía Iti kíao n̄ Silio kíaoowa lo.

11

Salomoo nao

† 10:28 Iko 17.16

1 Kí Salomoo yè buipále nɔɔɔzi dasi. * Falaɔo nenɔe bàasi, ɔ à Mɔabuɔ ní Amɔniɔ ní Edɔũɔ ní Sidɔdeɔ ní Itiɔ nàaa nɔ ũ.

2 Dii ò Isailiɔne aasu buipio seo, asa aa ní sásãe, aaio sa'o ní táaowa.† N beeo Salomoo nàmá ké a yeñzi yáí.

3 A kíabuiɔ sè nɔ ũ gbẽɔn òaa àaɔ ní basoo, mé a nɔ pɔ í mɛsɛdilenéoo vɛ lɔ òaa do ní basoo. ɔ aà nɔpio aà sàsã.

4 Ké à zikù, aà nao tò à tè táaɔzi, i a sɔ kpa Dii a Luawa míomiɔ lá a mae Davidiwao.

5 A tè Sidɔdeɔ dii Asetaatizi ní Amɔniɔ dii Mɔlɔku pɔ Lua ye a gíyáioo.

6 A yá pɔ Dii yeio kè, i teaàzi ní nòsemendoo lá a mae Davidiwao.

7 ɔ à gè gulesí bò sísí pɔ kú Yelusaleũ gukpe oi musu Mɔabuɔ dii vâi Kemosi pɔ Lua ye a gíyáioe ní Amɔniɔ dii vâi Mɔlɔkuo.

8 Maa a kè a buipále nɔɔne píi, ɔ aa tulaletikàtea ní diiɔne aa sa'omá.

9 ɔ Dii Isailiɔ Lua pɔ pà Salomoozi, ké à bò a kpe, aà sɔ kuwa lɔo yáí, asa Dii bò mɔwà yãa gɛn plaɛ.

10 Baa ké Dii òè asu te dii páleɔzio, i yá pɔ Dii dílepi mao.

11 ɔ Dii òè: Lá màa ní sè, ni ze ní ma bàakuanno yá pɔ má díleneoo, má n bɔ kíakɛue, mí n zòblenae díle n gbɛu.

12 Ama n mae Davidi yáí má ke n gɔɔo, n né ɔ má kèè.

13 N beeo má aà bɔ kíakɛu míomiɔo. Bui lee do ɔ má tó n népiɛ ma zòblena Davidi ní Yelusaleũ pɔ má sè ma pɔ ũo yáí.

* 11:1 Iko 17.17 † 11:2 Bɔa 34.16

Salomṵṵ ibeεε

14 Ṷ Dii tò Eḁṵṵ gbé Adada pṵ de kíabui ũ íbelesè ní Salomṵṵ.

15 Gṵṵ pṵ Davidi lé zíkà ní Eḁṵṵ yāa, àà zīgṵṵ ḁṵaana Yoabu mé gè Isailiṵ geṵ vī, ṵ àle Eḁṵṵ bùsu gṵṵeṵ ḁeḁe we píi.

16 Aàpi ní a gbéṵ ku we e mṵ soolo e aa gè Eḁṵṵ bùsu gṵṵepiṵ ḁèḁeṵ píi.

17 Ṷ Adada bàalè lé tá Egipi ní a mae íwaeṵ. Gṵṵ bee sṵ Adadaá èwaasonae.

18 Aa bṵ Madiā aa gè Palana, ṵ aa Palana gbēṵ sè gèínṵ Egipi kí Falaṵṵ kíi. Falaṵṵ kpé kpàwà ní bleṵ ní tṵṵleṵ.

19 Adada yá kà Falaṵṵgu maamaae, ṵ à a na Tapenesi ḁāuna kpàwà nṵ ũ.

20 Ṷ Tapenesi ḁāunapi ne'í gṵṵe ũ, wí me Genuba, ṵ Tapenesi népi gwà Falaṵṵ ua ní Falaṵṵ néṵ sānu.

21 Gṵṵ pṵ Adada ku Egipi, a mà Davidi gà mé àà zīgṵṵ ḁṵaana Yoabu gà lṵ. Ṷ a ò Falaṵṵe à mè: Ma gba zé mà ta ma bùsuu.

22 Ṷ Falaṵṵ àà là à mè: Bómε lé késāma ma kíi, ṵ n gbasa ní ye ta n bùsuui? A wèwà à mè: Pṵe lé késāao, ma gba zé lé!

23 Lua tò Eliada né Lezṵ fèle ní Salomṵṵṵṵ lṵ. A bàalè a dii Zoba kí Adadezeεεε yāae.

24 Ké Davidi Adadezeεεṵ ḁèḁe, Lezṵ gbéṵ kàaaazi gbāamṵneḁeṵ gáli ũ, à gṵṵ ní ḁṵaana ũ. Aa gè zṵle Damasi, ṵ à gè a kía ũ.

25 Aàpi sṵ Isailiṵ ibeεεε e Salomṵṵ wēni léu, yákele pṵ Adada fèleṵ bàasi. A kpalablè Sili bùsuu, a ye Isailiṵ gíyāio.

Yeloboāṵ bṵa Salomṵṵ kpe

26 Neba né Yeloboaũ, Eflaiũ bui pɔ̀ b̀ Zeledaá Salomɔ̀o iwao doe, ɔ̀ à b̀ Salomɔ̀opi kpe. Aa daá gyaae, aa tɔ̀n Zelua.

27 Lá à b̀ kí kpe taan ke: Salomɔ̀o b̀usu kàka e pɔ̀ wĩ me Milou, ɔ̀ à a mae Davidi wéle bíi b̀o a pèe.

28 Yeloboaũá gɔ̀sa laaidee. Ké Salomɔ̀o è èwaasopi áiavĩ, ɔ̀ à aà díle zĩ gbãa pɔ̀ Yosefu bui lé kɛpi gbẽzɔ̀ ũ.

29 Zibeezi Yeloboaũpi b̀ Yelusaleũ, ɔ̀ à kpaaũ ní ānabi Ahia, Silo gbéó zéu, a ula dafu daa. Aa ku sɛu we ntɛe.

30 ɔ̀ Ahia a ula dafupi ga kè, a pàapaa kuεpla.

31 ɔ̀ a ò Yeloboaũe aa a paaapi séle mèn kwi. ɔ̀ Dii yá'òè à mè: Ma Dii Isailio Lua má Salomɔ̀o b̀o kíakεue, mí Isaili bui lee kwio kpama.

32 Mí bui lee do toè ma z̀blena Davidi ní Yelusaleũo yáí, asa wélepi má sè Isaili bui wéleo guu.

33 Má kèè màa, ké à ma v̄uaa à gè lé Sidɔ̀deo dii Asetaati ní Mɔ̀abuɔ̀ dii Kemɔ̀sio ní Amɔ̀nio dii Mɔ̀bkuo sisi yáíe. I temazio, i yá pɔ̀ maamee keo, i ma ɔ̀tondɔ̀kii gwao, a ma ikoyã kũa lá a mae Davidiwao.

34 N beeo má aà b̀o kpalau fiafiao, asa má tò à g̀o kía ũ e a w̄eni léu ma z̀blena Davidi yáíe, asa ké ma Davidi sè, a yá pɔ̀ má díleo kũae, mé à ma ɔ̀tondɔ̀kii gwà.

35 Má Salomɔ̀o né b̀o kpalau sae, mí Isaili bui lee kwio kpama.

36 Isaili bui lee do ɔ̀ má tó aà népie, ké ma z̀blena Davidi filia ào do ma ae gɔ̀opii Yelusaleũ, wéle pɔ̀ má díle ma tó ào kuwàu.

37 Mpi sɔ̃, ma n sɛ Isailiɔ kía ũɛ. Nyɔ̃ kible lá à n pɔ gbàwa.

38 Tó níle yá pɔ má dīlɛɛ ke p̄ii, tó ní temazi, níle yá pɔ maamɛ ke, tó níle ma ɔtondɔk̄i gwa mé ní ma yādileɔ kúa lán ma zòblena Davidiwa, máɔ kunnɔɛ, míɔ n buiɔ kpa Isailiɔ kpalau gɔɔpii, lá ma Davidi buiɔ kpàuwa.

39 Má ɔt̄ɔle Davidi buiɔwa yá pɔ kèpi yáíɛ, áma i ke gɔɔpii no.

40 Salomɔɔ zɛwɛɛɛ à Yeloboaũ de, ɔ̃ à fèlɛ tilè à tà Egipi kí Sasaki k̄i, ɔ̃ a ku we e Salomɔɔ gè gàð.

41 Salomɔɔ yá k̄iniɔ ní ɔ̃nɔ pɔ a v̄iɔ p̄ii ku aàziapi yákeɔ láu.

42 Salomɔɔpi de Isaili bui p̄ii kía ũ Yelusaleũ wè blaɛ.

43 Ké à gà, wà àà v̄i àà mae Davidi wéleu, ɔ̃ àà né Lɔbɔaũ zòle àà gbɛu.

12

Isailiɔ bɔa Lɔbɔaũ kpɛ (2Lad 10.1-11.4)

1 Lɔbɔaũ gè Sikɛũ, asa wek̄i Isaili bui p̄ii gèu àà kpái kpalau.

2 Ké Nɛba né Yeloboaũ a baomà, ɔ̃ à bò Egipi à sù, asa wek̄i a kuu za gɔɔ pɔ à tilè Salomɔɔɛ.

3 ɔ̃ Isaili pɔ k̄aaaapiɔ àà sìsi, ɔ̃ aa gè yá'ò Lɔbɔaũɛ s̄anu aa mè:

4 N mae z̄i gbāa dàwɛɛ p̄ásip̄ásiɛ. Mpi sɔ̃, z̄i gbāa ní aso gbia pɔ a d̄iwɛɛpio lao, wí misiilɛɛ.

5 ɔ̃ a wè má à mè: A tá gia e gɔɔ àaɔ, í ɛa mɔ. ɔ̃ aa tà.

6 Kí Lɔboau yápi kpàle gbězɔɔ pɔ aa de a mae Salomɔɔ İwa ũo gēzı à mē: Yá kpele á è a maa mà a zá sí gbépiɔwai?

7 ɔ aa wèwà aa mē: Tó n misiilené gbã, mé n yãmaa zãsimá, aao de n zòblenaɔ ũ gɔɔpiie.

8 ɔ Lɔboau gi gbězɔɔpiɔ ledama mai, à gè yápi kpàle a İwa èwaaso pɔ aa neblè sãnuɔ gēzı.

9 A ní lá à mē: Gbē pɔ aa òmεε mà zı gbãa pɔ ma mae dànέ laonépiɔ, yá kpele á è a maa wà a zá símái?

10 ɔ èwaasopiɔ wèwà aa mē: Gbē pɔ aa òne n mae aso gbia dıné, laonépiɔ, oné n ɔnenzãna gèele de n mae gbɔua.

11 N mae aso gbia dıné, mpi sɔ nıyɔ asopi káfıneε. N mae ní wetà ní flãoε, kási flãala lede nıyɔ ní wetãð.

12 A gɔɔ àaɔde zı Yeloboau ní Isailiɔ èa mò Lɔboau lè npiı, lá a òné à mē aa εa mɔ gɔɔ àaɔ gbεapiwa.

13 ɔ kí gi gbězɔɔ ledama mai, à yãpãsi òné.

14 A òné lá èwaasoɔ ledãwawa à mē: Aso gbia ma mae dıé, mapi sɔ má asopi káfıeε. Flã ɔ ma mae á wetãð, mapi sɔ, flãala lede ɔ má á wetãð.

15 Beewa kí i Isailiɔ yãmao, asa yápi bò Dii kıie, ké yá pɔ a dà ãnabi Ahia, Silo gbéε a ò Neba né Yeloboauε e ke yái.

16 Ké Isailiɔ è kí gi ní yãmai, aa òè:

Wá bàa kú ní Davidiɔo,

wá lé kú Yese né yáuo.

Isailiɔ, á baade tá a be!*

Davidi bui, laaidɔ nzıa bewa!

ɔ Isailipiɔ tà ní be.

* 12:16 2Sam 20.1

17 Isaili pọ́ kú Yuda wéle guu ɔ́ Lɔboau̯ gè ní kía ũ rítē.

18 Kí Lɔboau̯ a zɔɔ gbēzɔɔ Adonilaũ zì Isailiɔwa, ɔ́ aa aà pàpa ní gbɛo wà aà dè. Ǿ kí Lɔboau̯ fèle ní wāao, à sɪ a sǔgo guu, à bàalè Yelusaleũ.

19 Beewa Isailiɔ gɪ Davidi buiozi e ní a gbāo.

20 Ké Isailiɔ mà píi Yeloboau̯ sù, ɔ́ aa aà sɪsi kǔkāaa guu, ɔ́ aa aà kpà Isailiɔ kía ũ. Isaili buie i ze ní Davidi buio, sema Yuda buio bàasio.

21 Ké Lɔboau̯ kà Yelusaleũ, à Yudaɔ kàaa píi ní Bēyāmɛɛ buieɔ. Zígɔpiɔ gbēɔn òaasɔsɔo leɛ òaa do baosaie (180.000). Ǿ aale gé zíkai ní Isailiɔ, ké aa e Salomɔɔ né Lɔboau̯ kpa kpalapiu lo.

22 Ǿ Lua yá'ò Lua gbé pọ́ wɪ me Semaiaɛ à mè:

23 O Yudaɔ kí Salomɔɔ né Lɔboau̯ɛ ní Yudaɔ píi ní Bēyāmɛɛ buio ní gbé kɪniɔ,

24 ma Dii ma mè, ásu gé zíkai ní á gbé Isailiɔ. A baade tá a be, asa yá pọ́ kèpi bò ma kíie. Ǿ aa yá pọ́ Dii òné mà aa tà.

25 Yeloboau̯ Sikeũ pọ́ kú Eflaiũ bùsu sɪsɪdeu bíi bò, ɔ́ à zòleu. Za we ɔ́ à gè Penueli kèke a kàle.

26 Ǿ à làasookè à mè: Wa ɛa Davidi be gbé kpá kpalauɛ.

27 Tó Isailiɔ lé gé sa'oi Dii kpéu Yelusaleũ, aa ɛa ze ní ní dii Yudaɔ kí Lɔboau̯oɛ, aai ma de, aai zeaànɔ.

28 Ké kí yápi gwà, ɔ́ à vua gáaena pí mèn pla, ɔ́ a ò gbéɔne: Isailiɔ, á gea Yelusaleũ kè zài. A Lua pọ́ á bóle Egipin ke!†

29 Ǿ à ado díle Beteli, ado sɔ́ Dā.

† 12:28 Bɔa 32.4

30 Ǿ yápi duuna ìné, aai gé kúlei adoe Beteli, ado sǿ za Dǎ.

31 Yeloboaũ kpedò zupione gulesiowa, ǿ à gbé pǿ aa de Levii bui ũo dīle sa'onao ũ.

32 Ǿ à mo swaaõde gǿo gēode dīle dikpe ũ lán Yuda pǿwa sǿ, ǿ à sa'ò sa'okii pǿ kú Betelipiwa. A sa'ò gáae pǿ a pīpiowa, ǿ à sa'onao dīle we aao gulesipiwo gbagba.

33 Ǿ à sa'ò sa'okii pǿ á kè Betelipiwa mo swaaõde gǿo gēodezi. A gǿopi dīle azia pœãwa dikpe ũ Isailione.

13

Anabi pǿ i Dii yámao

1 Lua gbēe bǿ Yuda bǿsuu à mò Beteli lá Dii dàewa, gǿo pǿ Yeloboaũ zea sa'okīipi sae, a súdele lé fēle.

2 Ǿ à àsi'ò sa'okīipi musu à mē: Sa'okii, sa'okii, Dii mē wa ne'i Davidi be, wi tókpaè Yosia. Aapi mé a sa'oma ní gulesi sa'ona pǿ lé zike lao, i sa'onapiwo wáwo kpasama.*

3 Wegǿo Lua gbépi yápi kea seela òné à mē: Seela pǿ Dii òn ke: Sa'okīipi a paae, a túfu i kóle.

4 Ké kí Yeloboaũ àsi pǿ Lua gbépi ò Beteli sa'okīipi musu mà, ǿ à oðwà za sa'okii we à mē: A aà kú! Ǿ o pǿ a dǿwapi imi, i fǿ kòo bo.

5 Ǿ sa'okīipi pàa a túfu kòle lá Dii dà Lua gbépie a òwa.

6 Ǿ kí ò Lua gbépie: Awakpamee Dii n Luae. Wabikewámee ma o e su a gbeu. Ǿ Lua gbépi awakpàè Dii, ǿ aà o sù a gbeu lán yãawa.

* 13:2 2Kia 23.15-16

7 Ǿ kí ò Lua gbépiε: Mɔ wà gé ma be wà pɔble, mí gbadane.

8 Ǿ a ò kípíε: Baa tó n n àizεε guo kpàa, má gennɔ. Má pɔble mà imi gue beeuo,

9 asa Dii òmεε à mè másu pɔble lao, másu imi lao, mé másu tá ní zé pɔ ma mɔooo.

10 Ǿ à zé pãle sè, i zé pɔ à mòò Beteli se bo.

11 Anabi zie ku Beteli we. Ké aà néɔ sù, aa yá pɔ Lua gbépi kè we zibeezi dàu aa siu ní maeε ní yá pɔ a ò kíεo píi.

12 Ǿ an mae ní lá à mè: Zé kpele a sèi? Ǿ aà néɔ zé pɔ Lua gbé pɔ bò Yuda bùsuupi sè òè.

13 Ǿ a ònέ: A káoyemεε zàa'inaε. Ǿ aa yèè aa aà òkpeε.

14 Ké à pèle Lua gbépi, ɔ à aà lè zɔlea gbéneli gbáu. Ǿ à aà là à mè: Lua gbé pɔ bò Yuda bùsuun n ũa? A wèwà à mè: Mámε!

15 Ǿ ānabi zipi òè: Mɔ wà gé ma be, ní pɔble.

16 A wèwà à mè: Má fɔ εa tannɔ. Má fɔ pɔble mà iminnɔ gue beeuo,

17 asa Dii òmεε à mè, másu pɔble ge mà imi lao, mé másu tá ní zé pɔ ma mɔooo.

18 Ǿ ānabi zipi òè: Anabin ma ũ lanwa. Malaikae mé Dii yá'òmεε à mè mà pélenzi mà sunnɔ ma be, ké n pɔble, ní imi. A mɔ lè εε ānabipi lé tó.

19 Ǿ Lua gbépi èa gèaànɔ, à pɔblè aà be, à imi.

20 Gɔɔ pɔ aa zɔle pɔbleai, Dii yá'ò ānabi zi pɔ sùàànɔpiε,

21 ɔ à wiidò Lua gbé pɔ bò Yuda bùsuupiwa à mè: Dii n Lua mè, lá n gi a yāmai, ni yá pɔ á ònε mao,

22 n εa n mɔ n pɔblè, n imi gu pɔ á ònε n̄su bleuo, n̄su miuopi, wa n ví n dezio mia'εuo.

23 Aà pòblea ní aà imiao gbèa, ānabi pò sùàànòpi káoyèè zàà'īanae.

24 Ké à dàzeu, ò à kpàaũ ní nòòmusuò, nòòmusuòpi aà dè. Aà ge gò dīlea zéu, ò zàà'īna ní nòòmusuò gò sī aà gepizi.

25 Ké gbé pò lé gēò aà ge è wúlea zéu we ní nòòmusuò pò zeio, ò aa gè a baokpà wéle pò ānabi zipi kuu.

26 Ké ānabi pò sùàànòpi a baomà, à mè: Lua gbé pò gī Dii yāmain we. Ǿ Dii aà kpà nòòmusuwa, à aà è'è a dè lá Dii dèwa.

27 Ǿ a ò a néone: A káoyemee zàà'īnae. Ǿ aa yèè.

28 A dàzeu, ò à gè à aà ge lè wúlea zéu. Zàà'īna ní nòòmusuò aa síààzi. Nòòmusuòpi i gepi soo, mé i zàà'īnapi é'è sōo.

29 Ǿ ānabipi Lua gbépi ge se dī zàà'īnae à sùò a be wéleu, ké à aà gaa sób, i aà ví.

30 Ǿ à aà ví azia mia'eu, à sób à mè: Waiyoo ma gbé!

31 Ké à aà ví màa, a ò a néone: Tó ma ga, à ma ví mia'è pò ma Lua gbépi vùupiu, í wá ge kpakōi.

32 Asa àsi pò Dii dàè a ò Beteli sa'okīi musu ní táakpe pò kú Samali bùsu wéle gulesīuò a ke síanae.

33 Yápi gbèa Yeloboaũ i a yāvāikèa too, baa se à èa Isaili bui píi dīle gulesī sa'onao ũ b. Gbé pò aa ye gō gulesī sa'onao ũ ò à ní kpá a ũ.

34 Duuna pò tò wà Yeloboaũ buio tòbòzè aa mīde dúniaun we.

14

Anabi Ahia yá pò a Yeloboaũ le oa

¹ Goo bee gyā Yeloboaũ negōe Abia lè.

2 Ǿ Yeloboaũpi ò a nae: Fɛɛ n̄ nzia lile, ké wasu n d̄o ma n̄o ũo, ní gé Silo. Anabi Ahia ku we. Ǿme òmɛɛ máo de Isailio kía ũ.

3 P̄ɛɛ se mèn kwi ní k̄aao ní zó tùuo, ní geòè. A yá p̄o a népi le onɛɛ.

4 Ǿ Yeloboaũ n̄o kè màa, à fɛɛ gè Silo à gè Ahia bɛ. Ahia wé lé gu'e loo, asa à zikũɛ, aà wé ḡò sùii.

5 A m̄o lè Dii ò Ahiaɛ: Yeloboaũ n̄o né lé gyãke, ɔ àɛ mó a yãgbɛaima. Lá n̄yɔ wewàn ke, asa tó à mò, a azia lileɛ gbɛp̄ale ũɛ.

6 Ké Ahia aà kèse k̄ofi mà, àɛ gɛ kpéu, à mè: Gɛ Yeloboaũ na! B̄oyai n̄ nzia lile màai? Yãp̄asi Lua mè mà onɛɛ.

7 Ge n̄ o Yeloboaũɛ, Dii Isailio Lua mè áme a n se n gbé̄ guu, a n dile a gbé̄ Isailio d̄oana ũ.

8 A Davidi buio b̄o kpalau, ɔ a n kpau, kási ní de lá a z̄oblɛna Davidiwao. Aàpi a yãdil̄eao k̄ua, a teazi ní n̄osɛm̄endoo, à yá p̄o á yei kè.

9 N v̄aikè de gbé̄ p̄o d̄oan̄eola, n ge n dii p̄aleo kè nziaɛ, m̄o p̄o ní k̄asa t̄aa ũo, ɔ n b̄o aà kpe, n a p̄o fɛɛɛ.

10 Ayãm̄eto á yáya n buiowa, á n ḡɛo kaale Isailio guu z̄oo ní w̄é̄o píi, í tes̄o n b̄ewa, lá w̄i tes̄o z̄uḡb̄owa e à t̄ékũ láa píiwa.

11 Gb̄ɛo n bui p̄o aa gaga w̄é̄leuo só, b̄ao i n gbé̄ p̄o aa gaga s̄euo ble. Dii mé ò.

12 Mpi sa s̄o n̄ɛ, fɛɛ ta bɛ. Tó n k̄esep̄ɛle w̄é̄le guu ḡò, népi a gae.

13 Isailio i aà ge ɔob, aai aà vi. Yeloboaũ buio guu píi, aàpi wa ví ado, asa aàpi ado ɔ Dii Isailio Lua yãmaa èwà Yeloboaũ ua.

14 Dii a kía p̄ale dile a gbé̄ Isailioɛ. Ǿme a

Yeloboaũ buiɔ dɛdɛ. Gbãɛ! Bɔ kɛ ló? Ee, tiatiaɛ!

15 Dii a gotɔ Isailiɔwa, aai gɔ lán fee pɔ lɛ deedeɛ í guuwa. A Isailiɔ bɔlɛ bɔsu maa pɔ a kpà ní deziɔwɛ beeu, i ní fãaa Uflata baale, kɛ aa Asetaati lí pɛlɛpɛlɛ, aa Dii pɔ fɛlɛoè yáí.

16 A Isailiɔ kpámá duuna pɔ Yeloboaũ kè à Isailiɔ dà a keau yáí.

17 ɔ Yeloboaũ na fɛlɛ lɛ tá. Kɛ à kà Tiiza, àlɛ gɛ kpéu, ɔ negɔɛnapi gà.

18 Wà aà vɛ, ɔ Isailiɔ ɔɔlɔ mɔpii, lá Dii dà a zòblena ãnabi Ahiaɛ a òwa.

19 Yeloboaũ yá kɛniɔ ku Isaili kíaɔ ladau, zɛ pɔ a kàɔ ní aà kíakeyão pii.

20 Yeloboaũ zɔlɛa kpalau pii wɛ bao ní plaoɛ. Kɛ à gà, ɔ aà né Nadabu zɔlɛ aà gbɛu.

*Yudaɔ kí Lɔbɔaũ
(2Lad 12.1-16)*

21 Salomɔɔ né Lɔbɔaũ mé Yudaɔ kía ũ. A kpalablɛ a wɛ bla ní mɛndoode guuɛ, ɔ à kè kpalau Yelusaleũ wɛ gɛo ní plao, wɛlɛ pɔ Dii dɛlɛ Isaili bui pii wɛlɛo ũ guu, kɛ a tɔ àɔ kuwà. Aà da tón Naama, Amɔni buiɛ.

22 Yudaɔ yá pɔ Dii yeio kè, aa aà zafɛ̀̀ de ní deziɔla pii ní duuna pɔ aa kèo.

23 Aa gulesɔ bò sa'okɛiɔ ũ sɛsɛ lesɔ musu pii ní lí yɛlɛlɛo gbáuo pii, aa gbɛo ní lío pɛlɛpɛlɛu.

24 Baa se táakpɛ káaluao* ku Isaili bɔsuu gɔɛo ní nɔɛo ũ. Isailiɔ bui pɔ Dii ní yánɛo yãbɛɛkɛao sɛ piiɛ.

25 Kí Lɔbɔaũ kpalablea wɛ sɔode guu ɔ Egipi kí Sisaki mò lɛlɛ Yelusaleũwa.

* 14:24 Iko 23.18

26 A Dii kpé àizεεο ní kibe póc náaa, à vua sèngbao póc Salomocopiò sèle píi.

27 Ɔ kí Lócbaũ sèngbaopiò g̃εε pí ní mocot̃εo, a ná dbai póc aaĩo a be zé d̃s̃ao dbaanaone ní z̃zi.

28 Tó kí lé gé Dii kpéu, dbaipio Ìò sèngbaopiò k̃ua. Tó dbaipio sù, Ɔ aaĩ εa kále ní kpéu.

29 Lócbaũ yá k̃inio ku Yuda kíao ladau.

30 Lócbaũ ní Yeloboaũo aaĩo z̃ika ní k̃oc g̃ocpiiε.

31 Ké Lócbaũ gà, wà aà mia kpák̃oi ní aà deziò Davidi w̃éleu. Aà da tón Naama, Am̃oni buiε. Ɔ aà né Abia z̃òle aà gbεu.

15

Yudaò kí Abia (2Lad 13.1-3, 22-23)

1 Neba né Yeloboaũ kpalablea w̃ε bao plasaide guu Ɔ Abia g̃ò Yudaò kía ù,

2 à z̃òle kpalau Yelusaleũ w̃ε àãε. Aà da tón Maaka, Abisaloũ buiε.

3 A duuna póc a mae k̃εò k̃ε píiε, i az̃ia kpa Dii a Luawa lá a dezi Davidiwao.

4 Ama Davidi yáí Ɔ Dii aà Lua tò aà bui z̃òle kpalau Yelusaleũ, à aà buipi d̃ile aà g̃εε ù, a tò Yelusaleũ zεd̃ba.

5 Asa Davidi yá póc Dii yei k̃ε, i gí yá póc Dii d̃ileε maio e a w̃ēni léu, mé i ke Iti bui Uli yá* bàasio.

6 Abia ní Yeloboaũo aaĩo z̃ika ní k̃ocε e Abia w̃ēni léu.

7 Abia yá k̃inio ku Yuda kíao ladau.

8 Ké à gà, wà aà ṽi Davidi w̃éleu, Ɔ aà né Asa z̃òle aà gbεu.

* 15:5 2Sam 11.1-27

*Yudaɔ kí Asa**(2Lad 14.1-2, 15.16-19, 16.1-6, 11-14)*

⁹ Isailio kí Yeloboau kpalablea wè baode guu ɔ Asa gè Yudaɔ kía ũ,

¹⁰ ɔ à zòle kpalau Yelusaleũ wè bla ní mèndoo. À dazi tón Maaka, Abisaloũ buie.

¹¹ Kí Asa yá pɔ Dii yei kè lá a dezi Davidiwa.

¹² A táakpe káaluao yà a bùsuu, ɔ à dii pɔ a deziɔpio kòle píi.

¹³ Baa se à a dazi Maaka bò kíakeu, ké à Asetaati lí pɔ Lua ye a gíyáio pèle yáí. Kí Asa lípi zò à tesòwà Sedɔ guzuleu.

¹⁴ A azia kpà Diiwa e a wèni léue, áma i gulesí pɔ wa bòɔ daaio.

¹⁵ A vua ní ánusuo ní pɔpále pɔ api ní a maeo díle Dii pɔ ũ sèle kàle Dii kpéu.

¹⁶ Asapi ní Isailio kí Baasao aaio zika ní kòoe e ní kpalablea léwa.

¹⁷ Baasapi mé gè lèle Yuda bùsuwa, ɔ àle bíibo Lamai, ké gbèe suli bɔ ge àli gè Yudaɔ kí Asa bùsuuo yáí.

¹⁸ ɔ Asa ánosu ní vua pɔ gè Dii kpé làasiuo sèle ní pɔ pɔ kú a be làasiuo, a nà a íwaoɔe ní ɔzì, ɔ à ní zì Damasi, Sili bùsu kí Benadada, Tablemɔ né, Eziɔ toũna kíi à mè:

¹⁹ Wà ledouke, lá ma mae ní n maeo kè yáawa. A ánosu ní vuaon ke. Ledou pɔ ní ví ní Isailio kí Baasao gboo, i gomala ní a zígɔɔ.

²⁰ ɔ Benadada ledoukè ní Asao, à a zígɔɔ gbàe aa gé lélei Isaili wéleowa. Aa Iyoni sí ní Dáo ní Abeli Bemaakao ní Genzaleti bùsuo ní Nefatali buio bùsuo píi.

21 Ké Baasa a baomà, ã à bíiboa Lamai tò à tà Tiiza.

22 Ǿ kí Asa kpàwakè Yudaone pii, i gbēe tēboo à mē, aa Lama gbēo ní lí pó Baasa lé bíiboòò sélé. Ǿ à bíibòò Geba pó kú Bēyāmee buiò bùsui ní Mizipao.

23 Kí Asa yá kīniò ku Yuda kíaò ladau, àà negōnkeyāo ní yá pó a kēò pii ní wéle bíi pó a bòò. Ké à zikù, gā à kù a gbálaowa.

24 Ké à gā, wà àà mia kpàkōi ní àà deziò Davidi wéleu, ã àà né Yosafa zòle àà gbēu.

Isailiò kí Nadabu

25 Yudaò kí Asa kpalablea wè plaade guu ã Yeloboaũ né Nadabu gò Isailiò kía ũ, à zòle kpalau wè plaε.

26 A yá pó Dii yeio kè, à zè ní yá pó a mae kè à Isailiò dà duunauo.

27 Ahia né Baasa, Isakaa bui lekpaáaíazi gōò pó aàpi ní Isailiò lé koezō Filitē wéle Gibetōi, ã Baasapi aà dè we.

28 A aà dè Yudaò kí Asa kpalablea wè àaōde guue, ã à zòle àà gbēu.

29 Ké à nà kpalableawa, ã à Yeloboaũ buipio dède pii, i ní gbēe too, à ní mīde lá Dii dà a zòblena Ahia, Silo gbéε a òwae.

30 Yápi kè màa duuna pó Yeloboaũ kè à Isailiò dà a keau, à Dii Isailiò Lua pò fèleoè yáíε.

31 Nadabu yá kīniò ku Isaili kíaò ladau.

32 Kí Asa ní Isailiò kí Baasao aaiò zika ní kōo e an kpalablea léwae.

Isailiò kí Baasa

³³ Yudaɔ kí Asa kpalablea wɛ̀ àaɔ̃de guu ɔ̃ Ahia né Baasa gò Isailiɔ kía ũ. A zòle kpalau Tiiza wɛ̀ baaso mɛ̀ndosaie.

³⁴ A yá pɔ̃ Dii yeio kè, à zè ní Yeloboaũ yákeao ní duuna pɔ̃ à Isailiɔ dà a keauo.

16

¹ Dii yá'ò Anani né Yehuε, ɔ̃ à àsi'ò Baasae à mè:

² Ma n se luutɛ̃u, ma n dile ma gbé Isailiɔ dɔ̃aana ũ, ɔ̃ n ze ní Yeloboaũ yákeao, n ma gbé Isailiɔ dà duunau, ɔ̃ an duunapiɔ ma pɔ̃ fɛ̀le.

³ Mpi ní n buiɔ, má á dɛ̃ɔnzɔ̃ sae. Má ke n uae lá má kè Nɛba né Yeloboaũ uaεwae.

⁴ Gbɛ̃ɔ n gbé pɔ̃ aa gaga wɛ̀leuɔ só, bã̃ i n gbé pɔ̃ aa gaga sɛ̃uɔ ble.

⁵ Baasa yá kɛ̃niɔ ní aà nɛgɔ̃nkɛyã̃ɔ ku Isaili kíaɔ ladau.

⁶ Ké Baasa gà, wà aà vɛ̀ Tiiza, ɔ̃ aà né Ela zòle aà gbɛu.

⁷ Dii yápi dà ɛ̃nabi Yehu, Anani néε, ɔ̃ a ò Baasae ní a buiɔ vã̃i pɔ̃ a kè à Dii pɔ̃ fɛ̀leòè lá Yeloboaũ buiɔ kèwa yáí ní Yeloboaũ bui pɔ̃ à ní mɛ̀deɔ yáɔ̃ lɔ̃.

Isailiɔ kí Ela

⁸ Yudaɔ kí Asa kpalablea wɛ̀ baaso ní mɛ̀ndoode guu ɔ̃ Baasa né Ela gò Isailiɔ kía ũ, à zòle Tiiza wɛ̀ plaε.

⁹ Aà íwaɔ do Zimli mé aà zikasɔ̃goɔ̃ leε do gbɛ̃zɔ̃ ũ, ɔ̃ à gbé̃ɔ̃ lè aa lekpãaiazi. Ké ṽε̃ lé Ela de a be ziia Aaza kpéu Tiiza,

¹⁰ ɔ̃ Zimli gè à aà dè Asa kpalablea wɛ̀ baaso ní plaode guu, ɔ̃ à zòle aà gbɛu.

11 Ké à zòlè kpalau a làa, ɔ à Baasa buiɔ dède píi, i gɔɛe to aà daɛo ge aà gbɛnao guuo.

12 A Baasa buipio míde píie, lá Dii dà ānabi Yehue a òwa.

13 Baasa ní a né Elao Dii Isailio Lua pɔ fɛlɛɛ duuna pɔ aa kè táao yá musu, mé ké aa èa Isailio dà a keau yáí.

14 Ela yá kíniɔ ku Isaili kíao ladau.

Isailio ki Zimli

15 Yudaɔ kí Asa kpalablea wè baaso ní plaode guu ɔ Zimli zòlè kpalau Tiiza gɔɔ sopla. Gɔɔ bee Isaili zígɔɔ bòo ku Filitɛ wéle Gibetɔ saɛ.

16 Ké zígɔpiɔ mà Zimli lekpaai ní gbéɔ kızı à aà dè, ɔ aa ní dɔaana ɔmeli díle Isailio kía ũ ní bɔou wegɔɔ.

17 ɔ ɔmeli ní Isaili zígɔɔ kè Gibetɔwa, aa gè koezò Tiizai.

18 Ké Zimli è aa a wéle síwa, ɔ à dède sí a be kpediakɔau musu, à tesòwà, ɔ tépi kùwà. A gà

19 duuna pɔ a kè yáie. A yá pɔ Dii yeio kè, à zè ní Yeloboaũ yákeaoɛ. A duunakè mé à èa Isailio dà a keau.

20 Zimli yá kíniɔ ní lé pɔ a kpaaíniɔ Elazio ku Isaili kíao ladau.

Isailio ki ɔmeli

21 Isailio kɔkpaalè lee pla. An gbé kíniɔ ye Gina né Tibení kpá kía ũ, gbé kíniɔ sɔ ɔmeli.

22 Ké gbé pɔ aa zè ní ɔmelioɔ gbãa de gbé pɔ aa zè ní Gina né Tibenioɔla, ɔ wà Tibenipi dè, ɔmeli mé kpalablè.

23 Yudaο kί Asa kpalablea wè baakwi ní mèndoode guu ̄ Ɔmeli ḡ Isailiο kía ũ, à z̄le kpalau wè kuεplae. A ku Tiiza wè sooloe,

24 ̄ à Samali s̄s̄i lù Σεμεεwa ní ánusuo kiloo bàākw̄i, ̄ à w̄ελε kàλεwa, à t̄okp̄àè Samali, ké Σεμεε mé s̄s̄ipi v̄i yāa yái.

25 Ɔmeli yá p̄ó Dii yeio kè, à duunakè de gbé p̄ó d̄òaaεla pii.

26 A zè ní Nεba né Yeloboaũ yākeao píε. A Dii Isailiο Lua p̄o f̄εlèè ní duuna p̄ó a kè t̄áaο yá musu, à èa Isailiο dà a keauo.

27 Ɔmeli yá k̄iniο ní a neḡōnkeyāo ku Isaili kíaο ladau.

28 Ké à gà, wà aà v̄i Samali, ̄ aà né Ahabu z̄le aà gbεu.

Isailiο kί Ahabu

29 Yudaο kί Asa kpalablea wè bla plasaide guu ̄ Ɔmeli né Ahabu ḡ Isailiο kía ũ, à z̄le kpalau Samali wè bao ní plaoε.

30 A yá p̄ó Dii yeio kè de gbé p̄ó d̄òaaεla pii.

31 Zεa ní Nεba né Yeloboaũ duunakeao i keè yāe ũo, ̄ à Sid̄deο kί Ebaali nenεε Zezabeli sè nο ũ, ̄ à nà z̄blea Baaliεwa, ìo aà sisi.

32 A kp̄ed̄ò Baalipie Samali, ̄ à aà gbagbakii p̄εε kp̄épiu.

33 A Asetaatili p̄εεu lο, à èa Dii Isailiο Lua p̄o f̄εlèè de Isaili kía p̄ó d̄òaaεla pii.

34 Ahabupi ḡo ̄ Beteli gbé Hieli Yeliko kèke kàλε. Ké à a b̄ii ε kp̄àλε, ̄ aà neḡε s̄éia Abilaũ gà. Ké à a

bɔle gbao pèle, ɔ aà né gbezãna Segubu gà, lá Dii dà Nuni né Yozueee a òwa.*

17

Gbagbaaɔ anabi Elia gwaa

¹ Tisebe gbé Elia bò a be Galada bùsuu, à gè Ahabu lè à mè: N Dii Isailio Lua pò mále zobleè kuaò, sea za wèa fii a kpao, lou a mao. Sema gɔɔ pò má ò bàasio.*

² Ǿ Dii yá'ò Eliapie à mè:

³ Fɛle gé gukpe oi, ní ulɛ Keliti swa'eu Yuudē baale,

⁴ níɔ swapi í mi. Má ðile gbagbaaɔne aao n gwa we.

⁵ Ǿ à ge kè lá Dii òewa, a ku Keliti swa'eu Yuudē baale.

⁶ Gbagbaaɔ ɔ mɔè ní pèeo ní nòɔo kɔɔ ní oosio, ɔ ɔ swapi í mi.

Salɛpa gyaa Elia gwaa

⁷ Gɔɔpla gbɛa swapi í bà, ké lou lé ma bùsupiuo yáí.

⁸ Ǿ Dii yá'òè à mè:

⁹ Fɛle gé Salɛpa, Sidɔ sae, níɔ ku we. Má ðile gyaa taasidee aao n gwa we.†

¹⁰ Ǿ à fɛle lé gé Salɛpa. Ké à kà wélepi léi, à gyaae lè, àle yáawɛ we. Ǿ Elia lezù gyaapizi à mè: Ge n mɔmɛɛ ní ío, baa yɔɔ, mà mi.

¹¹ Ké àle gé dáí, Elia èa lezùàazi à mè: Ní mɔmɛɛ ní pèe miɔnao ɔ.

¹² Ǿ nɔɛpi òè: N Dii n Lua kuaò, baa kàa má vɔo, sema pówenti ɔkū do pèna guu ní nísi yɔɔnao tùu

* **16:34** Yoz 6.26 * **17:1** Zaa 5.17 † **17:9** Luk 4.25-26

guu bàasio. A yàa mále we ke, mí tá be mà blekeò wà ble ní ma néo, wíò ga dá.

¹³ ☩ Elia òè: Nsu to vía n kũo. Ge ò ke lá ní òwa, āma kàa keò yòonno ò mòmee gia, ní gbasa ò n pò ke, á ní n néo.

¹⁴ Asa Dii Isailio Lua mè pówenti a láa pēna guuo, mé nísi a láa tùupiyo e gòò pò a to lou ma bùsu la ge kaò.

¹⁵ Gyaapi ge kè lá Elia òewa, ò aale pòble màa e gòò ũma, aàpi ní a bedeo ní Eliao.

¹⁶ Pówenti i láa pēnapiyo, mé nísi i láa tùupiyo, lá Dii dà Eliae a òwa.

¹⁷ Bee gbea noe uabelepi népi lé gyāke. Ké gyāpi gbāakù maamaa, ò népi gà.

¹⁸ ☩ noepi ò Eliae: Lua gbé, bóme wá daaa, ò n mo ma bei? N mo ma duuna òi Luagu, ké aà ma né de yáí yà?

¹⁹ ☩ Elia òè: N n népi kpaa. ☩ à népi sí noepi òzì, à dèdèò kpèdiakōa kpea pò à pílau. A aà wùle a liiwa we,

²⁰ ò à wiilè Diiwa à mè: Dii ma Lua, míme ní tò gyaa pò ma pila aà be né gà, n pòsia kpàaàzia?

²¹ ☩ à kùà ká màma negōenapiwa gēn àaō, † à wiilè Diiwa à mè: Dii ma Lua, to aà wēni ea su aà meυ.

²² Dii Elia wiilea mà, ò wēni èa sù népi meυ, à vù.

²³ Ké Elia negōenapi sè à pílau, à gèò kpéu, ò à aà kpà aà dawa à mè: Gwa, n né béé!

²⁴ ☩ noepi ò Eliae: Má ò sa ké Lua gbén n ũ. Dii yá pò bò n léuá síanae.

18

† 17:21 2Kia 4.34-35

Elia n Obadio

¹ Elia gɔɔplakè we. A wɛ̀ àaɔde guu ɔ̄ Dii yā'òè à mè: Ge n nzià ɔ̄b Ahabue, mí tó lou ma aà búsuu.

² Ǿ Elia fèle lé gé azia ɔ̄bi Ahabue.

Nɔana sɔ̄ à pāsikù Samali,

³ ɔ̄ Ahabu a be zia Obadia sisi. Obadiapi sɔ̄ i misiile Dii maamaa.

⁴ Gɔɔ pɔ́ Zezabeli lé Dii ānabio dede, Obadia n sèle gbɛ̄ɔn basɔ̄, à n úle gbè'eo guu gbɛ̄ɔn blakwikwi, ɔ̄ à n gwá n bleo n ío.

⁵ Ǿ Ahabu ò Obadiapie: Wà búsú keele wà gé nibɔnao n swa'eo pii. Wiliɔ̄ dɔ̄o tó wá sɛ̄ e wá wá sɔ̄o n wá sɔ̄baonaɔ gwad.

⁶ Ǿ aa búsú kpaalèkɔ̄e, an baade a zé sè.

⁷ Ké Obadia kpàaũ n Eliao zéu, à aà dɔ̄, ɔ̄ à wùle a gbɛ̄eu à mè: Ma dii Elia, mímenn wea?

⁸ Elia wèwà à mè: Mámé! Ge n o n diie ma su.

⁹ Ǿ Obadia mè: Tàae kpele má kè, ɔ̄ nle mapi n zòblena na Ahabue a ɔ̄zi aà ma dei?

¹⁰ N Dii n Lua kuaɔ buie ge búsue ku ké ma dii gĩ gbé̄o ziuimá n wɛ̄leio. Tó wà mè n kú weo, i to aa me wa si n pɔ̄eɔe.

¹¹ Ǿ nle omɛe sa mà ge o ma dii Ahabue n sua?

¹² Tó ma gɛ̄zea, máɔ dɔ̄ gu pɔ́ Dii Nisina a n se taunnɔ̄o. Tó ma ge má ò Ahabue, mé i n eo, a ma deɛ. Mapi n zòblena sɔ̄ ma misiile Dii za ma èwaasogɔ̄e.

¹³ Ma dii Elia, ké Zezabeli lé Dii ānabio dede, ni yá pɔ́ má kè mao lé? Mámé ma n gbè̄e sèle gbɛ̄ɔn basɔ̄, ma n úle gbè'eo guu gbɛ̄ɔn blakwikwi, ma n gwá n bleo n ío.

¹⁴ Ǿ nle omɛe sa mà ge o ma dii Ahabue n sua? A ma deɛ.

15 Ǿ Elia m̀̀: N Dii Zigõde pó máε zobleè kuao má gé aà ma e gbãε.

Elia ní táadeɔ kua Kaameli gbε musu

16 Ǿ Obadia gè dà Ahabulε, à yápi òè, ̄ Ahabu gè dai Eliale.

17 Ké Ahabu Elia è, a òè: Isaili bùsudena, nímenn wea?

18 Ǿ Elia m̀̀: I ke máme ma Isaili bùsu dèo, mpi ní n mae bedε ́ame á dè, asa a pãkpà Dii yãdilεaɔi, á té Baalizie.

19 Isailiɔ sisi pii sa aa kãamazi Kaameli gbε musu sãnu ní Baali táade gbẽɔn òaa pla ní blakwiɔ ní Asetaati táade gbẽɔn òaa pla pó aai poble ní Zezabeliɔ.

20 Ahabu Isailiɔ sisi pii, ̄ à táadepiɔ kãaa Kaameli gbε musu.

21 Ǿ Elia s̄ Isailiɔzi à ní lá à m̀̀: Aɔ yá kũa ɔkpɛai e bɔε ni? Tó Dii mé Lua ũ, à teaàzi. Tó Baalie s̄, à teaàzi. Aai yãé zá síwào,

22 ̄ Elia òné: Dii ãnabiɔ guu máme ma gõ mado. Baali táadeɔ s̄ aa gbẽɔn òaa pla ní blakwiɔε.

23 A zuswana kpáwá m̀̀n pla, táadepiɔ i a m̀̀ndo se aa z̄εz̄ε aa ka yàaa, aasu té dauo. Mapi s̄ má ado kεkε, mí ká yàaa, má té dau s̄o.

24 Ampiɔ aa Baali sisi, mapi s̄ má Dii sisi. An gbé pó yãmà à tesòwà ̄me Lua ũ. Ǿ gbépii m̀̀: A maaε!

25 Ǿ Elia ò táadepiɔnε: A zuswana m̀̀ndo se kεkε káau, asa ́ame á dasi. A á dii sisi, kási ásu té dauo.

26 Ǿ aa zuswana pó wa kpámá sí aa kèkε, ̄ aale Baali sisi za kɔɔ e íatē gè kàò minanguo. Aale ̄wã, aale lia sa'okii pó aa bòi, aale mε: Baali, yãmawáε! N beeo aai yãé mao, i yãmamáo.

27 Ké íatē kà minanguo, ɔ Elia lé ní láanike à mè: A wiile gbãa, ɔme diie ũo lò? Àà làasoo tà saalon nò, á dɔa? A gè bíikpekei yà? A gè wéleu yà? Ale i'oe, ɔ ále àà vua?

28 ɔ aale wiile ní loo gbātēo, aale nízia lili ní fēndao ní sōnao lá aai kewa, e au lé bàale ní mewa.

29 Ké íatē gè aua pilai, ɔ aale yāyaaabole e sa oosi ogoo gè kàò. N beeo i yāe zá símáo, i yāmamáo, i swáserizio.

30 ɔ Elia ò bílae: A sōmazi! Ké aa sòaaazi nípii, ɔ à Dii gbagbakii pó wa gbòò kèke lé bo.

31 A gbe sèse mèn kuepla Yakɔbu buio dasileu. Yakɔbupi Dii yá'òè yāa à mè, wáli oè sa Isaili.*

32 Ké à Dii gbagbakīipi bò, ɔ à eyō liai. Epi kà à í sí litili gēo.

33 A yàakà sa'okīipia, à zupi zōezōe a kà yàapia

34 à mè: A íto lo síi, í ka sa'obɔpiwa ní yàapio. Ké aa tò, ɔ à mè: A ea to lo. Ké aa tò, ɔ à mè: A ea to à ke gēn àaō. ɔ aa tò e gēn àaō.

35 Ipi bàalè lia sa'okīipizi e epi pà.

36 Sa oosi ogoo ɔ ānabi Elia sòì à mè: Dii, Ablahaũ ní Izaakio ní Isailio Lua, to wà dō gbã ké nímmenn Isailio Lua, mé n zòblenan ma ũ, mále yáe bee ke, ké níme ní òmeme yái.

37 Yāmaa Dii! Yāmaa, ké gbēe beeo e dō ké n Dii nímmenn Lua, mé níle ní nòse lilené, ké aa ea sumae.

38 ɔ Dii té sù sa'obɔ ní yāao ní gbeo ní bùsuopiwa, aa tekù, ɔ í pó kú eupi bà.

39 Ké gbéè è, aa wùle ní gbēeu aa mè: Dii mé Lua ũ! Dii mé Lua ũ!

* 18:31 Daa 32.28

40 Ǿ Elia òné: A Baali táadeo kúkū, an gbēe su piliwáo. Ké aa ní kúkū, ǿ Elia gèhno Kisō guzulēu, à ní dēde we.

41 Elia ò Ahabue: Ge n poble, ní imi, asa ma lou kōfi mā do.

42 Ǿ Ahabu gè lé poble, àle imi. Ǿ Elia dēde gè Kaameli misonaa, à sionkpa à wēpèle a gbáu.

43 A ò a zikenae: Ge n gugwa ísia oi. Ǿ à ge gwà. Ké à sù, à mè: Pōe ku weo. Ǿ Elia òè aà ea gé gwai lo, ǿ à gè màa e gēn soolo.

44 A gēn soplade guu ǿ zikenapi mè: Ma lou è na seseennō lán olawa, àle fēle ísias. Ǿ Elia òè: Ge n o Ahabue aà a sōgo do sōone, i gēu à pila gbewa e lou òo gé giiè.

45 Lou lé sisi busebuse, zàa'iana fēle, ǿ lou kwè.† Ahabu ku sōgou, àle tá Yezelēe.

46 Dii gbāa dēde Eliawa, ǿ à a ulada kàaa a kù, à bàalè dōaa Ahabue e à gè kàò Yezelēe.

19

Dii bo moa Eliawa Olebu

1 Ké Ahabu yá pó Elia kè dàu a siu Zezabelie píi, lá à táadepio dēde ní fēndao mípii,

2 ǿ Zezabeli lékpāsákè Eliae à mè: E zia maa'i, tó mi kenē lá ní kè táadeonewao, adeo yāpāsíkemēe bēebēe!

3 Ǿ vía Elia kù, ǿ à fēle bàalè à azia mibokii wēle. Ké à kà Beeseba, Yuda būsuu, we à a zikenapi tōu,

4 ǿ à taa'ò gbāau goo do. A gè zòle séli gbáu, ǿ à wabikè à e ga à mè: Dii, ké bee mōa. Ma se gōo, asa má de ma deziolao.*

† 18:45 Zaa 5.18 * 19:4 Yon 4.3

5 Ǿ à wùle lé i'ò sélipi gbáú.

Malaika mò we, à ɔ̀nàwà à m̀è: Fɛle pòble.

6 Ké Elia gugwà, ɔ̀ à kàa asaa ní ituuo è kálea a mizi. Ǿ à pòblè à imì à èa wùle.

7 Dii Malaika èa mò a gɛ̀n plaadei, à ɔ̀nàwà à m̀è: Fɛle pòble, asa tá gbàa níle mó oi.

8 Ǿ à f̀èle pòblè à imì. Bɛpi tò à gbàa'è, ɔ̀ à táa'ò gɔ̀ɔ̀ bla fáane ní gwáasinao e à gè kà Lua gbɛ pò wì mɛ Olebui.†

9 Ké à g̀è lé i gbɛpi eu, we ɔ̀ Dii yá'òuè à m̀è: Elia, bó níle kɛ lai?

10 A wèwà à m̀è: Dii Lua Zigɔ̀de, ma zɛ ma gi f̀íafía n yá musu, asa Isailiɔ̀ pãkpà ní bàakuarínɔ̀ yáí, ɔ̀ aa ní gbagbakiiɔ̀ gbòò aa ní ànabiɔ̀ dèdè ní f̀èndao. Máme ma gɔ̀ mado, ɔ̀ aale ma we sa.‡

11 Ǿ Dii m̀è: Bò gɛ zɛ ma aɛ gbɛ musu le, mí gɛ̀ n aɛ.

Zàa'ian gbàa f̀èle, àle gbèsisìpiɔ̀ paa, àle gbɛsiɔ̀ wíwi Dii aɛ, kási Dii ku íanapi guuo. Íanapi gbɛa t̀òle lualua, kási Dii ku t̀òle lualuaapi guuo.

12 T̀òle lualuaapi gbɛa sa téɛ, kási Dii ku t̀épi guuo. T̀épi gbɛa yákpáina mé d̀ò busennɔ̀.

13 Ké Elia yápi mà, à a ulada kù a wéa, ɔ̀ à b̀ò gè zè gbè'ɛpi lé, a mà wa òɛ: Elia, bó níle kɛ lai?

14 A wèwà à m̀è: Dii Lua Zigɔ̀de, ma zɛ ma gi f̀íafía n yá musu, asa Isailiɔ̀ pãkpà ní bàakuarínɔ̀ yáí, ɔ̀ aa n gbagbakiiɔ̀ gbòò aa n ànabiɔ̀ dèdè ní f̀èndao. Máme ma gɔ̀ mado, ɔ̀ aale ma we sa.

15 Ǿ Dii ò̀è: Èa ta Damasi guwaiwau. Tó n ka we, ní Azaeli dile Siliɔ̀ kía ũ,§

16 ní Nimisi t̀òuna Yehu dile Isailiɔ̀ kía ũ,* ní Abeli

† 19:8 Bɔ̀a 3.1 ‡ 19:10 Lom 11.3 § 19:15 2Kia 8.7-13 * 19:16 2Kia 9.1-6

Mεᵛla gbᵛ Safata né Elizi dile n gbεu ānabi ũ.

17 Gbᵛ pó bᵛ Azaeli fᵛnda léziᵛ, Yehu mé a ní dεdε. Tó aa bᵛ Yehu fᵛnda léziᵛ sᵛ, Elizi mé a ní dεdε.

18 N beeo má Isailiᵛ vᵛ gbᵛn ᵛaasᵛsoo lee sopla (7.000). An gbᵛe i kúle Baaliε à lepᵛwà.†

Elizi sísia

19 Ǿ Elia fᵛle bᵛ we, à gᵛ Safata né Elizi lè, àle sapa ní zuᵛ ní a gbᵛ soon kuεpla. Aàpi mé té zá. Ǿ Elia sᵛaazi, à a ulada kàaàla.

20 Ǿ Elizi a zuᵛ tò we, à bàalè bᵛ tε Eliazi, ᵛ a òè: To mà gé lezai ma de ní ma daowa gᵛa, mí gbasaa mᵛ tenzi sa. Elia mᵛ: Gé, ní εa su. N yá pó má kᵛnε dᵛ.

21 Ǿ Elizi εa à a zupiᵛ kòlokpa, à tekà ní zù zikεbᵛ, ᵛ à zupiᵛ nᵛò fùukè a kpà gbᵛwa aa sᵛ. Ǿ à bᵛ tε Eliazi, à gᵛ aà zᵛbāna ũ.

20

Benadada ní a zᵛgᵛ koezᵛa Samalizi

1 Silᵛ kí Benadada a zᵛgᵛ kàaa pii. Kía gbᵛn baakwi ní plaᵛ kuaànᵛ ní ní sᵛ ní ní zikasᵛgoᵛ. Ǿ aa gᵛ koezᵛ Samalizi aale lélewà.

2 Ǿ à gbᵛ zᵛ Ahabuwa wᵛle guu

3 à mᵛ: Ma Benadada ma mᵛ, n ānusu ní n vuao gᵛ ma pó ũε. N nᵛ maaᵛ ní n né maaᵛ gᵛ ma pó ũε lᵛ.

4 Ǿ Isailiᵛ kía mᵛ: Ma dii kí, mapi ní pó pó má vᵛ gᵛ n pó ũε píi lá ní òwa.

5 Ǿ Benadada εa gbᵛ zᵛwà lᵛ à mᵛ: Ma Benadada ma mᵛ, ma gbᵛ zᵛ n ānusu ní n vuao ní n nᵛ ní n néo gbεaimae.

† 19:18 Lom 11.4

6 Zia maa'i má a gbéó zíma, aa n be yɔe ní n gbéó beo, aai á pò beedeo séle suomee píi.

7 Ǿ Isailio kía a búsu gbězɔɔ sisi píi à mè: A è lá àle ma léweó? Ké à gbéó zìá, à ma naɔ ní ma néo ní ma ánusuo ní ma vuao gbèa, mi gioèo.

8 Ǿ gbězɔɔpio ní gbé kɔnio òè: Nsu n àa yāmao, rísu weìo.

9 Ǿ a ò Benadada zinaɔne: A ge o ma dii kíe, yá pò a gbèa mapi a zòblena wa káau ò má ke. Yá pò a gbèa gbězãe bee má keo. Ǿ zɔnapio èa tà Benadadawa ní yápio.

10 Ǿ à èa gbéó zì Ahabuwa lo à mè: Tó Samali búsutu gò à kà ké ma zígɔɔ e séle ní miwa ɔkū dodo, adeo yāpāsíkeme beebèe!

11 Ǿ Isailio kía mè: A ge oè, gbé pò lé a zika'ula da su íanadã lá à ulapi bò lé kálwao.

12 Ké Benadada yápi mà, àle vèemi ní a kía deeo lákpɔo guu, ò a ò a gbéɔne aa sɔuke. Ǿ aa gè sɔukei.

Ahabu ziblea Benadadawa

13 Anabie mò Isailio kí Ahabu lè à mè: Dii mè, n zígɔɔ dasio è wea? A ní nane n ɔzì gbãe, níò dõ ké áme á a Dii.

14 Ǿ Ahabu aà là à mè: Déme a bee kei? A wèwà à mè: Dii mè n búsu kíaɔ ìwao mé aa ke. Ǿ Ahabu aà là lo: Déme a lélemái? A wèwà à mè: Mmè!

15 Ǿ Ahabu a búsu kíaɔ ìwao kãaa, aa gbéɔn òaa do ní baakwi ní plaoe (232). Ǿ à a zígɔɔ kãaa píi, aa kè gbéɔn òaasɔɔo lee soplá (7.000).

16 Aa bò wéleu íatè minanguo, gɔɔ pò vèe lé Benadada ní a kía deepio de lákpɔo guu.

17 Ahabu bùsu kíao ìwapio mé b̀̀le káau. Ǿ Benadada zinao ge òè, gbé́o lé bole Samali.

18 Ǿ Benadada m̀̀: Tó aafia aale mó ge ní zion nò, à ní kúkū b̀̀é.

19 Ké bùsu kíao ìwapio b̀̀le wéleu, ̄ zīgōo té ní kpe,

20 an baade gbēdè. Ké Siliio lèkōwa, ̄ Isailio pè má, ̄ Siliio kí Benadada ní a s̄deeo ní ké dia ní s̄o kpe.

21 Ǿ Isailio kía b̀̀ ge s̄deo ní s̄godeo dède, à Siliio ásookè maamaae.

22 Anabipi èa mò Isailio kía lè à m̀̀: S̄dile, ní làasooke yá p̄ níyō kewa, asa tó í b̀̀ eu, Siliio kía a ea mo léleima bo.

23 Ǿ Siliio kía ìwao òè: Isaili táaá s̄s̄í táaone. A yáí tò an gbāa dewála. Tó wále zikaino gusalalau, wá gbāa ao deñlae.

24 N n kía deeo leũkpaee, ní d̄aana páleo dilédile ní gb̄eu.

25 Sema n zīgōo ní n s̄o ní n s̄goa aao dasi lán yāawa, wí zikaino gusalalau, wá gbāa i deñla. Kí ní yāmà, ̄ a kè màa.

26 Ké í b̀̀ eu, Benadada Siliio káaa, ̄ à gè zikai ní Isailio Afeki.

27 Wà Isailio káaa wà k̄s̄ak̄ené, ̄ aa gè má. Siliio ligua, ̄ Isailio b̀̀okpà b̄aaaino lán blè kpasa néna lee plaowa.

28 Ǿ Lua gbépi mo ò Isailio kíae à m̀̀: Dii mè lá Siliio lé e s̄s̄o diin a ũ, guzule diin a ũo, á aà zīgō wiilae beeo nane ní z̄í, ní d̄o ké ámeaa Dii.

29 An b̀̀o b̄aa ní k̄o màa e goa soplá, a goa sopladepi z̄í ̄ aa nà z̄íwa. Ǿ Isailio Siliio k̄e s̄deo dède gb̄eon òas̄o lee bas̄o (100.000) goa doũpiz̄í.

30 Ké an gbé pò gḡò lèkḡwa Afeki wéleu, ḡ a bíi kwèníla. Gbépio gbēon ḡaasḡḡo leε baasḡo ní plao (27.000). Benadada bàalè sí wéleu sḡ, à ùle kpéu kpea.

31 Aà ìwaḡ oè: Wá mà Isaili kíaḡ gbēke ví. Wà zwànkasḡo dḡ wá pi, wà ba dḡ wá nḡe, wí bḡ ge aà le. Wiliḡ dḡo tó a n tó.

32 Ḳ aa zwànkasḡo dḡ ní pi, aa ba dḡ ní nḡe, aa gè Isailiḡ kía lè aa mè: N zòblena Benadada mè n a tó. Ḳ Isailiḡ kía mè: Asi a ku fá! Ma gbéε.

33 Yápi kè gbépiḡne àsi na ũ, ḡ aa yápi gbà wà kù aa mè: Ao, Benadadaá n gbéε. Ḳ kí mè: A ge à aà se mḡò. Ké Benadada mè, ḡ Ahabu oè aà gēanḡ a sḡḡou.

34 Ḳ Benadada oè: Wéle pò ma mae sí n maewḡo, má εa sḡaanε, níḡ laata Damasi lá ma mae kè Samaliwa. Ḳ Ahabu mè: Wà ledoukε bee musu, mí n gbæ. Ḳ à ledoukèaanḡ à aà gbæ.

Anabi kí Ahabu daa yáú

35 Dii ò ānabi gāli gbēεε à o a gbédeεε aà a lé. Ké ānabipi oè, ḡ à gī.

36 Ḳ a oè: Lá ni Dii yāmao, tó n kēa, nḡḡomusu a n dεε. Ké à gèzεa, ḡ nḡḡomusu aà è a dè.*

37 Anabipi gbēε è lḡ, ḡ a oè aà a lé. Ḳ à aà lè, à kè'ia.

38 Ḳ ānabipi zwāa kù a wéa à azia lile, ḡ à gè lé kí dá zé le.

39 Ké kí lé gē, ḡ ānabipi lezuaazi à mè: Mapi n zòblena, ké ma ge zilaḡ, ḡ gbēε mè ma kīí ní gḡεeo, à mè màḡ aà dḡæ. Tó má tò à pīlia, ma wēni gè yáue, ge má fiabo ānusu kiloo bla sḡosaie.

* 20:36 1Kia 13.24

40 Ké ma laai tà gupâlei, ò gõepi gèzεa. Ǿ Isailio kía òè: Lá wa ìadama ò ní ò we.

41 A zwãapi gò a wéa kpakpa, ò Isailio kía aà dò ãnabi ũ.

42 Ǿ ãnabipi òè: Dii mè lá n gõε pò á díle aà ga gbàε, n wēni gè yáue, n zīgōō i gaga aà zīgōō gēε ũ.

43 Ǿ Isailio kía dàzeu, àle tá a be Samali. Aà nòse yà, à oosisi.

21

Naboti vëebu

1 Bee gbεa Yezεεε gbēε ku, aà tón Naboti. A vëebu ví Yezεεε, Samali kí Ahabu be saε.

2 Ǿ Ahabu òè: N n vëebu kpaa mà ke dò kaa ũ, asa a ku ma be saεε, mí vëebu pò a maa de beea kpama a gēε ũ. Tó ní yei, má fiabone ní ánusuo a beεε léu.

3 Ǿ Naboti ò Ahabuε: Kai, a keo! Má fō túbi pò ma deziō tòmeε kpamao.

4 Ǿ Ahabu nòse yà, à tà be ní oosisio, ké Yezεεε gbé Nabotipi òè á túbi pò a deziō tòε kpawào yái. Ǿ à wùle a liiwa, à aedò giwa, à gi pòblei.

5 Aà na Zezabeli mò aà là à mè: Bóme n le n oosisi, níle pòbleo ni?

6 Ǿ a wèwà à mè: Má ò Yezεεε gbé Nabotiε ma mè aà a vëebu kpaa, mí fiaboè ní ánusuoε. Tó vëebu pàle a yei sō, mí kpawà a gēε ũ. Ǿ à mè á kpao.

7 Ǿ Zezabeli òè: N Isailio kíake yãkean wea? Fele pòble ní pònao, má Yezεεε gbé Naboti vëebu ene.

8 Ǿ à láo kèkè ní Ahabu tóo, à aà tāana seela kèwà, a kpàsákpàsá gbēzōō ní kíabui pò kú Naboti wéle guoε.

⁹ Lápio guu à m̀è: A l̄eyeg̀o dil̄e, í a kp̀awake. A z̀olek̀ii maa kpa Nabotiwa gb̀éó guu,

¹⁰ í gb̀é giao w̄ēle gb̀eón pla à r̄i kál̄e aà ae. Aai ỳad̀wà aa m̀e à Lua r̄i kíao t̀ob̄ēs̄īe, í aà k̀ū b̀oà̀n̄o w̄én̄kpe à aà pápa r̄i gb̄eo à d̄e.

¹¹ Ǿ Naboti w̄é̄le gb̀ez̀oó r̄i kíabuio k̀è lá Zezabeli ò taala p̀ó á kp̀as̄án̄eó guuwa.

¹² Aa l̄eyeg̀o dil̄e, ̄o aa z̀olek̀ii maa kpà Nabotiwa gb̀éó guu.

¹³ Ǿ gb̀é gia gb̀eón plapio m̀ò z̀òle aà ae, aa ỳad̀wà gb̀éó w̄áa aa m̀è à Lua r̄i kíao t̀ob̄ēs̄īe. Ǿ wà aà k̀ū wà b̀oà̀n̄o w̄én̄kpe, wà aà pápa r̄i gb̄eo wa d̄e.

¹⁴ Ǿ wà l̄ékp̄as̄ák̀è Zezabelie wà m̀è wà Naboti pápa r̄i gb̄eo wa d̄e.

¹⁵ K̀é Zezabeli mà wà Naboti pápa r̄i gb̄eo wa d̄e, ̄o à g̀è a ò Ahabue à m̀è: F̄ele ḡe Naboti v̄ébu p̀ó à g̀ionépi se n p̀ó ũ, asa a ku lo, à g̀à.

¹⁶ K̀é Ahabu mà Naboti g̀à, ̄o à f̀èle lé gé aà v̄ébu séi a p̀ó ũ.

¹⁷ Ǿ Dii ỳá'ò Tisebe gb̀é Eliae à m̀è:

¹⁸ F̄ele gé Samali kí Ahabu lei. A g̀è Naboti v̄ébu séi, a ku we.

¹⁹ Òè ma Dii ma m̀è, gb̀é ̄o a d̄e à m̀ò a túbi séio lò? Ní òè lo, gu p̀ó gb̀eó Naboti au s̀as̄au, we aa àapi p̀ó s̀as̄au s̄o.

²⁰ K̀é Ahabu Elia è à m̀è: Ma ib̄ēe, n b̀oà fá! Ǿ Elia òè: Ee, ma b̀oma k̀ai! Asa n nz̄ia kpà ỳá p̀ó k̀è Diie v̄aiwāe.

²¹ Ǿ Dii m̀è á v̄aikene, á ke n buiōne s̀aabu. N g̀õee a g̀õ Isaili bùsuuo, w̄é̄n nò, z̀on nò.

22 A ke n uae lá á kè Nεba né Yeloboau uae waε, lá á kè Ahia né Baasa uae wa, asa n Isailio daa duunkεau aà pɔ fèlèè.

23 Zezabeli sɔ, Dii mè gbεɔ aà so Yezελεε bíi saεε.*

24 Gbεɔ n gbé pɔ aa gaga wéλεuɔ só, bãɔ i n gbé pɔ aa gaga sεuɔ ble.

25 Gbεε ku yáa lán Ahabuwao, à azia kpà yá pɔ Dii yeiowaε, mé aà na Zezabeli ì tékpaaàgu.

26 A yá pɔ wa ye a gíyáio kè maamaεε, à tè táaɔzi lán Amɔle pɔ Dii ní yá Isailionεowaε.

27 Ké Ahabu yápi mà, à a ula ga kè à zwànkasao dà, ɔ à leyè. A ì ní zwànkasapio daa, à táa'ò busebuse.

28 ɔ Dii ò Eliac:

29 N è lá Ahabu azia bùsamεεa? Lá à azia bùsamεε, má vâipi ke aà uae aà gɔɔo. Aà negɔε ɔ má vâipi ke aà uae.

22

Anabi Mise yá pɔ a su oa Ahabuε (2Lad 18.1-27)

1 A kà wè àaɔ ké Silio ní Isailio i zika ní kɔoo.

2 A wè àaɔdepi guu ɔ Yudaɔ kí Yosafa gè Isailio kía lè.

3 A mɔ lè Isailio kía ò a gbéɔne yáa à mè: A dɔ ké Lamɔtu Galada á wá pɔε yáao lò? Kási wi a sia Silio kía wa yákekeo.

4 ɔ à Yosafa là à mè: Nyɔ gemanɔ zíu Lamɔtu Galadao lé? ɔ Yosafa wèwà à mè: Wá douε, ma gbéɔá n gbéɔne. Ma sɔɔá n sɔɔne.

5 ɔ à èa mè: Dii la gia.

* 21:23 2Kia 9.36

6 Isailio kíapi ānabi egeṅaṅo kàaa gbēṅon òaa pla taawa, ṽ à ní lá à m̀è: Mà gé z̄iu Lamotu Galadadeṅwa yà, ge mà kámaboe? Ǿ aa wèwà aa m̀è: Gé! Dii a ní nanε n ɔz̄iε.

7 Ǿ Yosafa m̀è: Dii ānabi ku la, wà e wà aà laoa?

8 Ǿ Isailio kía wèwà à m̀è: Gōεε ku lo, aà tón Mise, Imela néε. A f̄o yāgbεawēε Diiwa, āma má yeaàzi no, asa ìli àsi maa omεε ziio, sema a b̄εε. Ǿ Yosafa m̀è: Nsu o màao kí!

9 Ǿ Isailio kía a iṅwae s̄isi, a òè: Ge ò Imela né Mise s̄isi aà mo kpakpa.

10 Isailio kía ní Yudaṅo kí Yosafao baade a kible'ula daa, aa z̄ōlea ní báaṅwa p̄owengbēze p̄o kú Samali bíib̄ole saε, ṽ ānabi egeṅapio lé yāyaaa'o ní aε.

11 Kenaana né Zedekia moṣi p̄i lán kóbaṅwa à m̀è: Dii m̀è kóbaε beeṅo ṽ níyṅo Silio z̄ōz̄ō ò ní deṅeṅo p̄ii.

12 Ǿ ānabipio lé yá doṽ o m̄pii aale mε: Gé lélei Lamotu Galadawa, níyṅo fuao. Dii ní nánε n ɔz̄iε.

13 Gb̄é p̄o gè Mise s̄isii òè: Anabi d̄āo lé kè doṽe lao! Asi maa aale o kíε. Yā doṽpi o s̄o, àsi maa oè.

14 Ǿ Mise m̀è: N Dii kuao, yá p̄o Dii òmεε, bee má o k̄ipie.

15 Ké à kà, ṽ kí aà là à m̀è: Mise, wà gé z̄iu Lamotu Galadawa yà, ge wà kámaboe? Ǿ a wèwà à m̀è: Gé léleiwa m̀è! Nyṅo fuao. Dii ní nánε n ɔz̄iε.

16 Ǿ kí òè: Gēn ūma ní ye mà onε nísu εetomεεo ni? S̄iana o ní Diio.

17 Ǿ Mise m̀è: Ma Isailio è f̄āaaa s̄is̄io p̄oleu lán s̄ā p̄o d̄āna viṅṅwa.* Ǿ Dii òmεε, gb̄épio d̄oana viṅ, an baade tá a bε ní a aafiao.

* 22:17 Nao 27.17

18 Ǿ Isailio kía ò Yosafae: Ni ma we ya? Mi one ìli àsi maa omεεo, sema a bèεo lò?

19 Ǿ Mise èa mè: Dii yāma! Ma Dii è zōlea a gīnaa,† luabe gbέo zεa aà saε píi ɔplaai ní zεεio.‡

20 Ǿ Dii mè: Déme a e kōnikεμεε Ahabuε aà gé lélei Lamɔtu Galadawa, i ga wei? Ǿ wáane ò kéwa, lootē ò kéwa.

21 Ǿ nisinae bò mò zè Dii ae à mè: Máme má gé kōnikεε. Ǿ Dii aà là à mè: Nyō ke kpelewa ní?

22 Ǿ a wèwà à mè: Má ge sóso ká aà ānabiɔne ní léu nisín εεde ũε. § Ǿ Dii mè: Nyō kōnikεε, níyō fuao. Ge ñ ke màa.

23 Màa nisín εεdepi sóso kà n ānabiε beεne ní léu nípii, kási sō àsi bèε ɔ Dii ò n yá musu.

24 Ǿ Kenaana né Zedekia gè Mise sānke à mè: Zé kpele Dii Nisina sè à gòà à gè yā'ònei?

25 Ǿ Mise wèwà à mè: Goo pó n ge ulεi kpéu kpea, goo bee níyō dō.

26 Ǿ Isailio kía mè: A Mise kū taò wéle kía Amɔ ní ma né Yoasio kíi.

27 I oné ma mè aa aà dakpeu, aaio pēε ní ío kpawà yoooyo e mà ge suò aafia.

28 Ǿ Mise mè: Tó n su aafia, Dii mé i dameε má òneo. Ǿ Mise èa mè: A baade píi ma yápi mào lò?

Ahabu gaa Lamɔtu Galada
(2Lad 18.28-34)

29 Isailio kía ní Yudaɔ kí Yosafao gè Lamɔtu Galada.

† 22:19 Isa 6.1 ‡ 22:19 Yob 1.6 § 22:22 2Tes 2.11-12

30 Ǿ Isailio kía ò Yosafae: Má azia lileε, mí si ziu. Mpi s̄nȳs̄ ku la n̄ n̄ kible'ulao daa. Ǿ Isailio kía azia lile à s̄i ziu.

31 A mo lè Siliio kía ò a s̄ogo d̄oana gb̄eɔn baakwi n̄ plaoɔne à mè: Asu gb̄eε we z̄ipiuo, néf̄en̄enan nò, gb̄ēz̄ɔn nò, sema Isailio kía ado.

32 Ké s̄ogo d̄oanapio Yosafa è, aale e Isailio kíaε. Ké aa s̄uwà, ̄ Yosafa wiilè.

33 Ké aa è Isailio kía no, ̄ aa aà tò we.

34 Ké gb̄eε ka t̄ò Isailioɔgu p̄a yái, ̄ à gè Isailio kíapi p̄a à gè aà mò ula p̄eek̄io z̄anguo. Ǿ a ò a s̄ogodeε: L̄eliaa wà b̄o ziu, wà ma wiwiε we.

35 Z̄ipi gb̄aak̄ù ɔɔ bee, mé wa k̄ipi k̄úk̄ua z̄ea a s̄ogo guu, aà ae d̄o Siliowa. Gu p̄o wà aà w̄iwiupi lé aub̄o, àε ká s̄ogo guu. Oosi ̄ à gà.

36 Ké íat̄é lé ḡε kp̄éu, z̄iḡɔ wiilèk̄si aa mè baade tá a b̄usuu e a b̄ε w̄éleu.

37 M̄aa k̄ipi gà, ̄ wà aà ḡε s̄è s̄ùò Samali wa v̄i.

38 Wà aà s̄ogo p̄ipi Samali íkalek̄i, gu p̄o káaluao ì zu'ou, ̄ gb̄eɔ mò aà au s̄às̄á lá Dii òwa.

39 Ahabu yá k̄inio ku Isaili kíaɔ ladau, yá p̄o a k̄eɔ p̄i n̄ kp̄é p̄o a d̄ò n̄ wesa swaao n̄ w̄éle p̄o a k̄èk̄e k̄aleɔ.

40 Ké Ahabu gà, ̄ aà né Aazia z̄ìle aà gb̄eu.

Yudaɔ kí Yosafa

(2Lad 20.31-21.1)

41 Isailio kí Ahabu kpalablea w̄è síīɔde guu ̄ Asa né Yosafa ḡò Yudaɔ kía ũ.

42 Aà w̄è bla s̄osaide guu ̄ à kpalabl̄eu, à z̄ìle báawa Yelusaleŭ w̄è baas̄oε. Aà da t̄ón Azuba, Seli néε.

⁴³ A zè ní a mae Asa yãkeaɔ yápii musue, i pãaleo, à yá pò Dii yei kè.

⁴⁴ N beeo i gulesí pò wa bòo daaio. E tia wìo sa'owàe, wìo tulaletikateɔ we.

⁴⁵ Yosafa na ní Isailio kiao.

⁴⁶ Aà yá kiniɔ ku Yuda kiao ladau, aà negõnkeyão ní zì pò a kào píi.

⁴⁷ Táakpe káalua kini pò gò aà bùsuu za a mae Asa gɔɔɔ, à ní mĩde píie.

⁴⁸ Edoũ bùsu kía vïo, ã Yosafa doana dīlené.

⁴⁹ A ísia gó'ilenao kè aa gé vua séi Ofii, kási aai e bò ní táo ísiaao, ã aa wíwi Eziõgebere.

⁵⁰ Gɔɔ bee ã Ahabu né Aazia ò Yosafae aà to a gbéɔ da ísiaa ní aà gbéɔ sãnu, ã Yosafa i weio.

⁵¹ Ké Yosafa gà, wà aà mia kpákõi ní aà dezio Davidi wéleu, ã aà né Yolaũ zòle aà gbèu.

Isailio kí Aazia

⁵² Yudaɔ kí Yosafa kpalablea wè gëo ní plaode guu ã Ahabu né Aazia gò Isailio kía ũ Samali, à zòle báawa wè plaɔ.

⁵³ A yá pò Dii yeio kè à zè ní a de ní a dao yáo ní Nèba né Yeloboaũ pò Isailio dà duunau yãkeaɔ.

⁵⁴ A zòblè Baalié à aà sìsi, ã à Dii Isailio Lua pò fèlèè lá a mae kèwa.

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

lxx

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9